

Journal of MCU Kanchana Review

วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์

2023

Vol. 3 No. 2 May - August 2023

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2566

ISSN: 2773-952X (Online)

วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์

Journal of MCU Kanchana Review

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2566

Vol. 3 No. 2 May - August 2023

วัตถุประสงค์

วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์ เป็นวารสารวิชาการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานวิชาการ การศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ บทความต่าง ๆ ในสาขาวิชาที่วิทยาลัยกาญจนบุรี ศรีโพธิ์บุลย์ เปิดสอนและ มีความสัมพันธ์ ได้แก่ (1) พระพุทธศาสนาและปรัชญา (2) วิปัสสนาภาวนา (3) รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ 2) เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้พระพุทธศาสนากับ ศาสตร์สมัยใหม่ ตลอดจนการบูรณาการสหวิทยาการต่าง ๆ ของคณาจารย์ บุคลากร นิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น อันเป็นการบริการวิชาการแก่สังคม 3) เพื่อ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีโพธิ์บุลย์ และสร้างความร่วมมือในการบูรณาการ การเรียนการสอนกับการเผยแพร่ผลงาน องค์ความรู้ของคณาจารย์ บุคลากร และนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์ โดยบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรง คุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) ทั้งนี้บทความจากผู้นิพนธ์ภายในจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรง คุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร ส่วนบทความจากผู้นิพนธ์ ภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือนอกหน่วยงานที่ จัดทำวารสารที่มีความเชี่ยวชาญในสาขา และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

กำหนดออกเผยแพร่วารสาร

กำหนดเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

พระเทพปริยัติโสภณ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์

บรรณาธิการบริหาร

พระครูสมุห์สมโภชน์ อินทวิริโย, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ดร. กนกวรรณ ปรีดีเปรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์

กองบรรณาธิการ

รศ. ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาคีต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รศ. ดร. เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผศ. ดร. ระชานนท์ ทวีผล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผศ. เชิดชาย ดวงภมร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผศ. ดร. มงคล พันธ์วงศ์ศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผศ. ดร. ปริญญา ปิ่นสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผศ. ดร. สาโรจน์ เผ่าวงศากุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

พระสุภกิจ สุปลโย, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์

ดร. เสกสิทธิ์ ปักซี่

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

สำนักงานกองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์

บ้านห้วยสะพาน 368 หมู่ 12 ตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน

จังหวัดกาญจนบุรี 71140

โทรศัพท์ 08-2936-9166

เว็บไซต์ www.kri.mcu.ac.th

อีเมล kanchanaJournal@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์ (Journal of MCU Kanchana Review) ได้รับคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ในกลุ่มที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความปริทรรศน์ของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้วยหวังให้เป็นตลาดแห่งองค์ความรู้ที่สามารถค้นคว้า ถ้อยถอด และแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย วารสารมุ่งเน้นเปิดรับบทความทางด้านพระพุทธศาสนาและปรัชญา ด้านวิปัสสนาภาวนา ด้านรัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับฉบับนี้ได้รับความสนใจจากคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และได้รับการพิจารณาจากกองบรรณาธิการให้เผยแพร่ได้ จำนวนความ 6 บทความ กองบรรณาธิการขอแนะนำเสนอบทความที่น่าสนใจ ดังนี้

ปัจจัยด้านการบริหารโลจิสติกส์ และคุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การขนส่งสินค้าในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดย ศิลปะชัย วัชรชวกุล, กุลธิดา ลิมเจริญ, ภัทรี ฟรีสตัด บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ และประสิทธิภาพของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และปัจจัยด้านคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า โดยผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 ชุด และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานด้วยสถิติการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยแบบอิสระ t การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนม และมุกดาหาร โดย ชาติชาย อ้วนเสมอ, ธีรรัฐชาพัฒน์ ยุกตานนท์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ

การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชน ข้าราชการในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมและมุกดาหาร จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 10 คน มาใช้หาข้อมูลในการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการพรรณนา จำแนกข้อมูล จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ ประกอบการอภิปรายผล

กองบรรณาธิการ วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์ ขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ให้ความสนใจส่งบทความมาลงตีพิมพ์เผยแพร่ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

พระครูสมุห์สมโภชน์ อินทวิริโย, ดร.
บรรณาธิการ

สารบัญ

วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 2

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขต 84
พื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู
สรสิช จิวแก้ว, ธีศรัจชาพัฒน์ ยุกตานนท์

ปัจจัยด้านการบริหารโลจิสติกส์ และคุณภาพการบริการ 94
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การขนส่งสินค้าในพื้นที่เขต
พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
ศิลาปะชัย วัชรชวกุล, กุลธิดา ลี้มเจริญ, ภัทรี ฟรีสตัด

การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง 110
สร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนม และ
มุกดาหาร
ชาติชาย อ้วนเสมอ, ธีศรัจชาพัฒน์ ยุกตานนท์

การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย 121
ในเขตกรุงเทพมหานคร
กานต์พิสุทธิ ยุกตานนท์, ธีศรัจชาพัฒน์ ยุกตานนท์

การจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 134
ดนุพล ลี้มสกุล, ธีศรัจชาพัฒน์ ยุกตานนท์

นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากิจกรรมการ 145
เรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์
เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม
ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, วิภา ภาคิมิตร, ศุภวรรณ เสงประสาทพร

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

Local Economic Management OTOP Nawatwithi in Nong Bua Lamphu Province

สรสิข จิวแก้ว¹ และ ธีรชัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์²

Sorasith Jiwkhwaw¹ and Taschapat Yuktananda²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹benztrak34@outlook.com

Retrieved: January 13, 2023; Revised: August 26, 2023; Accepted: August 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นการวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชน ข้าราชการในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 20 คน มาใช้หาข้อมูลในการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการพรรณนา จำแนกข้อมูล จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.30)

พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ มีเครื่องสินค้าที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่น

และสังเกตได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
และมีการตกแต่งสวยงาม

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; เศรษฐกิจท้องถิ่น; OTOP; นวัตกรรม

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the management of OTOP Nawatwithi in the area of Nong Bua Lamphu Province, 2) to study the factors influencing OTOP Nawatwithi local economic management in Nong Bua Lamphu Province, and 3) To study the guidelines for development of local economic management OTOP Nawatwithi in Nong Bua Lamphu Province It is a combination of quantitative research and qualitative research. The sample group used in the research was 400 people and civil servants in the Northeastern Region. Information contributors from public sector informants Group of information providers from government officials, consisting of 20 people used to find information in interviews the research tools were questionnaires. and interview form The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, multiple regression analysis using hierarchical variable selection method, and data description, classification, data analysis and analyze the data Write a report according to the objectives accompanying the discussion of the results.

The research found that

Local economic management OTOP Nawatwithi in the area of Nong Bua Lamphu Province Overall dependent variables in all aspects found that OTOP Innovative OTOP local economic management in the area of Nong Bua Lamphu Province was at a moderate level. ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37)

Factors influencing the management of local economic OTOP innovation in the area of Nongbualamphu Province Overall, all aspects found that the factors influencing the management of local economy OTOP innovation in the area of Nongbualamphu Province were at a moderate level. ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.30)

Develop the local economy OTOP innovative ways that are famous and recognized reliable There are new and unique products. It has a unique logo, the product or product it offers is recognizable and it stands out and is easy to spot. In a suitable location, there is enough parking for visitors and there is a security guard and is beautifully decorated.

Keywords: Management; Local Economy; OTOP; Nawatwithi

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่งคั่งนั้นจะต้องทำให้สมาชิกของประเทศมีความเท่าเทียมกันนั้นจะต้องส่งเสริมให้สมาชิกในประเทศมีการศึกษา มีความเป็นอยู่ที่ดีซึ่งมาจากด้านเศรษฐกิจและมีสุขอนามัยด้านร่างกาย และจิตใจที่สมบูรณ์นั้นมาจากด้านสาธารณสุขที่ดี อย่างไรก็ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปีและได้นำนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดทำแผนขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งจากภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกของประเทศให้มีความสมบูรณ์ (กฤษณา นิลรัมย์, 2563)

จากปัญหาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันของประเทศไทยยังคงเป็นเรื่องปัญหาปากท้อง ปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตซึ่งเกิดขึ้นและเป็นมาอยู่ตลอด โดยภาครัฐก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหานี้ในทุกรัฐบาลจึงมีนโยบายการลดรายจ่าย สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพิ่มเม็ดเงินให้กับประชาชน เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างสม่ำเสมอตลอดมาของการดำเนินนโยบาย แต่ก็พบว่าการดำเนินการต่างๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงทำให้ประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูประสบปัญหาดังกล่าว ซึ่งมีกรอบแนวคิดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคประชาชน ในการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ที่ตอบโจทก์ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่ดีขึ้น ทั้งการสร้างการแข่งขันทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการและพันธกิจ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชนในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน (อรัญญา ปฐมสกุล และคณะ, 2560)

เมื่อได้ดำเนินโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี แล้วเสร็จพบว่าหลายแห่งที่ได้ดำเนินการไปไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดการณ์ไว้ มีหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีหลายแห่งที่ถูกปล่อยให้ทิ้งร้าง ไร้การดูแลมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน จนทำให้เกิดการใช้งบประมาณที่ไม่เกิดประโยชน์ ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่อสาธารณชน จากเหตุผลข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูเพื่อให้ได้ทราบการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูทั้งแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีโดยสามารถให้ความรู้แก่ ประชาชน ข้าราชการ และเสริมสร้างแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ก่อนที่จะนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญรวมถึงผู้แทนหน่วยงานท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และผู้นำชุมชน แล้วเอาผลสรุปมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้ แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ Questionnaire) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน คือ 1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม และแบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ Interview Form) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non Structure Interview) เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informants)

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัย ซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย

ชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2. การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอนายกนายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัดเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4. แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5. รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร (Document Research) ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่ โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม เป็นจำนวน 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประกอบการอภิปรายผล 2. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น (Multiple Regression Stepwise Analysis) ประกอบการอภิปรายผล 3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูลจัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล ข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐ ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 กลุ่มๆ ละ 10 คน รวมทั้งหมดจำนวน 10 คน 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล ให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล

และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็น รายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป 2) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจ ท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู และสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความ และนำเสนอ ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรตาม โดยรวม ทุกด้าน พบว่า การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความแตกต่างด้านสินค้า อยู่ใน ระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.11$ S.D.=0.37) ด้านคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.17) และด้าน ภาพลักษณ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.69) ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านผู้นำชุมชน X1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน X2 ด้านการ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว X7 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.205 0.200 และ 0.110 ตามลำดับ

พัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีคุณค่าทางภูมิปัญญา ความรู้และประสบการณ์จัดกิจกรรมอย่างมี คุณค่า นำเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยมีแบบอย่างที่ประสบความสำเร็จและสนับสนุนจาก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยความรอบคอบและถูกต้องในเรื่องของสินค้าและบริการ และมีการ ประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าได้ทันท่วงทีอย่างมีคุณภาพ

พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ มีเครื่องสินค้า ที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่น และสังเกตได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และมีการตกแต่งสวยงาม

สร้างผลิตภัณฑ์ OTOP นวัตกรรมมีความโดดเด่น มีแตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่เหมือนใคร มีการนำเสนอ ผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง มีความสะดวกสบายในการนำไปบริโภคอุปโภค เป็นศูนย์กลาง OTOP ที่มีคุณภาพมี ความสามารถในการส่งมอบความสุขในชุมชนและนักท่องเที่ยว ทั้งพัฒนาความชัดเจนและรายละเอียดของคำเตือน บนฉลาก จัดทำป้ายราคาสินค้าในการขายจริงราคาต่ำกว่า และสร้างความความสะดวกในการพกพาของบรรจุ ภัณฑ์

อภิปรายผล

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ เพ็ชรหาญ และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุมชนโอท็อปนวัตวิถีและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์ จังหวัดลำปางผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการประเมินระบบภูมิสารสนเทศ สำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนโอท็อปนวัตวิถีของจังหวัดลำปาง ได้แบ่งการทำงานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของระบบหลักที่สามารถจัดการบริหาร ข้อมูลได้ทั้งหมด และส่วนของระบบย่อยที่เอาไว้จัดการบริหารข้อมูลของแต่ละชุมชนทั้งหมด 30 ชุมชน 2) ผลการ ทดสอบประสิทธิภาพของระบบภูมิสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนโอท็อปนวัตวิถีของจังหวัดลำปางโดย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับ ความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบ โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก

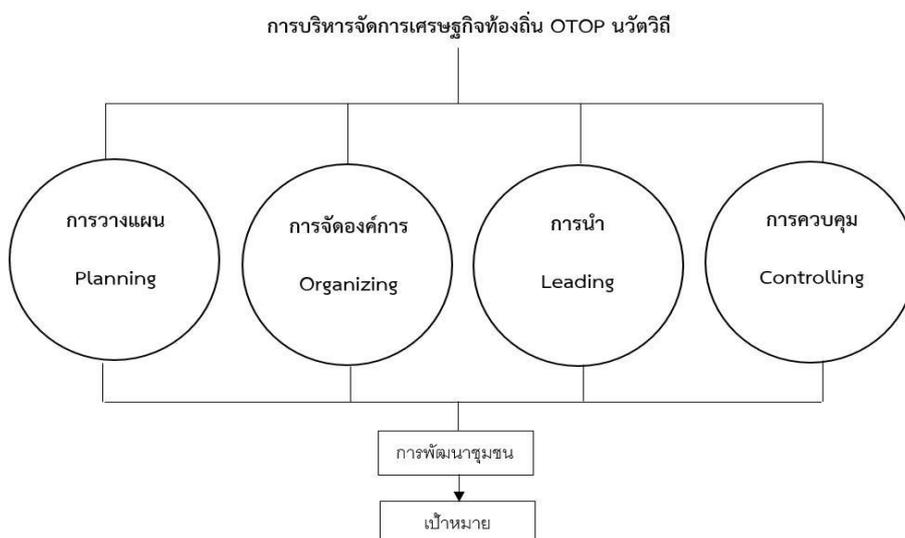
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววัตวิถีกรณีศึกษาบ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้นำปัจจัยการมีส่วนร่วมและวัฒนธรรมชุมชนส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววัตวิถี องค์ความรู้ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานชุมชน การมีจิตสำนึกต่อและตระหนักชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน วัฒนธรรมชุมชนทำให้ชุมชนดำเนินงานประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก

พัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีคุณค่าทางภูมิปัญญา ความรู้และประสบการณ์จัดกิจกรรมอย่างมีคุณค่า นำเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยมีแบบอย่างประสบความสำเร็จและสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยความรอบคอบและถูกต้องในเรื่องของสินค้าและบริการ และมีการประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าได้ทันทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทวิช วิเชียรพันธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่น ผลการดำเนินการ ได้ดังนี้ 1) ศักยภาพของนักสื่อความหมายท้องถิ่นมีทั้งหมด 4 ด้านเรียกว่า “คิด-ถ่าย-ใช้- สร้างสรรค์” ประกอบด้วย 1) ระบบการคิด 2) การถ่ายทอดข้อมูล 3) การใช้ภาษา 4) ความคิดสร้างสรรค์และ 2) แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารสำหรับนักสื่อความหมายท้องถิ่น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) รวบรวม ข้อมูลในชุมชน 2) ฝึกฝนจัดระบบการคิดใหม่ 3) ถ่ายทอดข้อมูลให้น่าสนใจ 4) พัฒนาการใช้ภาษาไทยให้ดี 5) ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ โดยสิ่งที่ได้จากบทความนี้จะนำไปเป็นแนวทาง หรือต้นแบบในการพัฒนาให้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น และมีคุณสมบัติของนักสื่อความหมายที่ดีทั้ง 4 ด้าน เพื่อทำหน้าที่เป็นนักสื่อความหมายในชุมชนได้ต่อไป พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ มีเครื่องสินค้าที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่นและสังเกตเห็นได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีที่จอดรถเพียงพอแก่ผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และมีการตกแต่งสวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรัตน์ สัมพัทธ์พงศ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเพื่อสร้างคุณค่าตราสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย ผลจากการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมายจะมองว่าผ้าไหม OTOP เป็นสินค้าที่มีราคาแพง สวมใส่ได้เฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญ รูปแบบและลวดลายที่ไม่ร่วมสมัย และเหมาะสำหรับผู้สูงอายุที่จะสวมใส่เท่านั้น โดยเครื่องมือในการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์ผ้าไหม OTOP คือ การออกบูธเพื่อจัดแสดงสินค้า การรณรงค์ของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐแต่งกายด้วยผ้าไทย และการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกกลุ่ม ทั้งนี้แนวทางในการยกระดับตราสินค้าผ้าไหม OTOP ให้เกิดการยอมรับสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ การสร้างแบรนด์ให้เกิดการยอมรับ การได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) การวางรูปแบบและลวดลายให้มีความทันสมัย การสร้างความแตกต่างแก่ผลิตภัณฑ์โดยอาศัยจุดเด่นในด้านการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อยกระดับตราสินค้าผ้าไหม OTOP สร้างผลิตภัณฑ์ OTOP นวัตกรรมที่มีความโดดเด่น มีแตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่เหมือนใคร มีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง มีความสะดวกสบายในการนำไปบริโภคอุปโภค เป็นศูนย์กลาง OTOP ที่มีคุณภาพมีความสามารถในการส่งมอบความสุขในชุมชนและนักท่องเที่ยว ทั้งพัฒนาความชัดเจนและรายละเอียดของคำเตือนบนฉลาก จัดทำป้ายราคาสินค้าในการขายจริงราคาต่ำกว่า และสร้างความความสะดวกในการพกพาของบรรจุภัณฑ์สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา อาจสาสิทธิ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ทูทางวัฒนธรรมกับการส่งเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไทดำ บ้านวังน้ำต่าบวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ทูทางวัฒนธรรม ของบ้านวังน้ำมี 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 1) ทูทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และ 2) ทูทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้สำหรับบทบาทของทูทางวัฒนธรรมบ้านวังน้ำ ประกอบด้วย 8 ด้าน มีเสน่ห์ต่อผู้มาเยือนและสร้างความประทับใจโดยมีแนวทางพัฒนาการใช้ทูทางวัฒนธรรมเพื่อการส่งเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไทดำได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก 3) พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว 4) เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวแต่ละท้องถิ่น และ 5) ส่งเสริมการตลาดชุมชนท่องเที่ยว

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวางแผน (Planning) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญในการเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเริ่มต้นด้วยหน้าที่ทางการวางแผนเป็นอันดับแรกแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ องค์ประกอบของกระบวนการวางแผน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี สำหรับจุดหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคตหรือผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้บรรลุผล

การจัดองค์การ (Organizing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารขององค์การเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่สืบเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือ เมื่อองค์การจัดทำจุดหมายและแผนเชิงยุทธศาสตร์ ควรออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ การออกแบบโครงสร้างองค์การเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอเนื่องจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างองค์การที่ดีขึ้น

การนำ (Leading) ผู้นำใช้ความพยายามให้เกิดอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ผู้นำจะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริหารกลุ่ม (Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ และสมาชิกได้ประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้เสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิก

สรุป

จากการวิเคราะห์สังเคราะห์ผู้วิจัยสรุปจากงานวิจัยจากความสำคัญของปัญหาและศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนวิธีดำเนินการวิจัยทั้งรูปแบบการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เชื่อมโยงกับการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์แบบสอบถามและได้ค่าสถิติแล้วนำมาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามที่ได้ผลวิเคราะห์สังเคราะห์ ปัญหาหลักๆคือการไม่ดูแลเอาใจใส่ปล่อยทิ้งร้างควรจัดกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในชุมชน ร่วมแสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาาร่วมกันในชุมชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักในช่องทางต่าง ๆ เพื่อการรับรู้อย่างเป็นวงกว้างจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา นิลรัมย์. (2563). *แนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจังหวัดกาญจนบุรี* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉันทวิช วิเชียรพันธ์. (2562). การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่น. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*, 5(2), 1-11.

- รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์แ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีกรณศึกษาบ้านใหม่ ตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 117-131.
- วริรัตน์ สัมพัทธ์พงศ์. (2559). ยุทธศาสตร์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเพื่อสร้างคุณค่าตราสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนาวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2), 185-192.
- วาสนา อาจสาติกรณ์. (2563). ทูทางวัฒนธรรมกับการส่งเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไต่ตำบลบ้านวังน้ำ ตำบลวังยาง อำเภอลองขลุ่ จังหวัดกำแพงเพชร. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. *วารสารพิภูล*, 18(2), 269-287
- สุรพงษ์ เพ็ชรหาญ และคณะ. (2562). การพัฒนาชุมชนโอทอปนวัตวิถีและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์ จังหวัดลำปาง. *วารสารวิชาการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ*, 5(1), 65-74.
- อรัญญา ปฐมสกุล และคณะ. (2560). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน: กรณศึกษาตำบลท่าชนะ อำเภوتاชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 4(1), 178 -194.

ปัจจัยด้านการบริหารโลจิสติกส์ และคุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การขนส่งสินค้าในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

Factors in logistics management and service quality which affects the Efficiency
of freight transportation in the Eastern Economic Corridor (EEC)

ศิลปะชัย วัชรชวกุล¹, กุลธิดา ลิ้มเจริญ² และ ภัทรี ฟรีสตัด³

Sinlaprachai Watcharachawakul¹, Kultida Limcharoen² and Phatre Friestad³

มหาวิทยาลัยเกริก

Kirk University, Thailand

Corresponding Author, Email: ¹sinlaprachai65@gmail.com

Retrieved: January 13, 2023; Revised: August 26, 2023; Accepted: August 27, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ และประสิทธิภาพของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และปัจจัยด้านคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า โดยผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 ชุด และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานด้วยสถิติการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยแบบอิสระ t การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง มีน้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า ผู้ประกอบกิจการโลจิสติกส์ส่วนใหญ่มองว่า ปัจจุบันการจัดการสินค้าคงคลังยังคงทำได้ไม่ดีพอ และอาจจะต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาระบบให้ดีขึ้นกว่าเดิม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จะแตกต่างกันตามจำนวนปีที่เปิดกิจการ หมายความว่า ความรู้ ความชำนาญในการให้บริการก็อาจมีมากกว่าผู้ประกอบการที่เพิ่งเริ่มกิจการ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า และปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

คำสำคัญ: การบริหารโลจิสติกส์; ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า; คุณภาพการบริการ

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the level of logistics management factors, service quality factor and the efficiency of logistics operators in transporting goods of logistics operators in the Eastern Economic Corridor (EEC). 2) Study the differences of general information factors of logistics operators in the Eastern Economic Corridor (EEC) affecting transportation efficiency and 3) study the factors of logistics management and the factors of service quality of logistics operators in the Eastern Economic Corridor (EEC) that affect the level of transportation efficiency. The researcher used a quantitative research method and collected 120 sets of questionnaires and used descriptive and inferential analyses with statistical analysis of independent mean level comparisons t, one-way analysis of variance and multiple regression analysis.

The result of the first objective research found that the inventory management factor. has the least weight of the average factor at the moderate level, indicating that most logistics operators think that Inventory management is still not good enough. and may need to be improved and developed for a better system.

The results of the second objective research found that the efficiency of transportation of goods transport operators Logistics in the Eastern Economic Corridor (EEC) will vary according to the number of years of business opening, meaning that the knowledge and expertise in providing services may be greater than those who have just started the business.

The results of the third objective research found that the factor of customer trust. Customer satisfaction factor and the concreteness of the service These are all important factors that affect the efficiency of transportation.

Keywords: Logistics management; Transportation efficiency; Service quality

บทนำ

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยเริ่มชะงักงันและถดถอยลงมาโดยตลอด จากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ร้อยละ 7-8 แต่หากไม่มีการกระตุ้นเศรษฐกิจจะร่วงลงมาเรื่อย ๆ เหลือร้อยละ 3-4 ต่างจากประเทศเพื่อนบ้านหลาย ๆ ประเทศที่มีแนวโน้มเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ โดยสาเหตุหลัก ๆ ประการแรกมาจากการขาดดุลยภาพจากการเติบโต ทางเศรษฐกิจที่ส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาการส่งออกโดยมีสัดส่วนของรายได้มากถึงร้อยละ 70 และเมื่อมีปัญหาทางเศรษฐกิจโลกเกิดขึ้นจึงกระทบต่อการส่งออกและโลจิสติกส์ให้ชะงักงันทันที ประการต่อมา สินค้าที่ประเทศไทยผลิตไม่มีความโดดเด่น ดังนั้น หากประเทศไทยไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในตัวสินค้า หรือเกิดการคิดค้น นวัตกรรมที่จะช่วยสร้างมูลค่าและอุตสาหกรรมที่แข่งขันได้ในอนาคตอันใกล้รายได้ในอนาคตจะค่อย ๆ ลดลง (Royal Thai Government, 2017) ประเทศไทยจึงได้มีการดำเนินนโยบายส่งเสริมโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 ที่ผลักดันให้ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด โดยมีมีเพื่อรองรับการลงทุนอุตสาหกรรม Super Cluster และอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (Sutheerachat, 2017) โดยนำร่องในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา ซึ่งส่งผลต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ไทย รวมทั้งโลจิสติกส์ยานยนต์ และบริหารสินค้าอันตราย โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าไปยังประเทศเมียนมาและกัมพูชา รวมทั้งการขยายตัวของธุรกิจอีคอมเมิร์ซที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับระบบขนส่งและโลจิสติกส์โดยตรง จึงส่งผลให้บริษัทผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ต้องพัฒนาศักยภาพและปรับตัวเพื่อรองรับกับความต้องการนี้ ขณะที่ธุรกิจรับขนย้ายสินค้าในไทยและต่างประเทศ ก็มีแนวโน้มที่จะเติบโตมากขึ้นด้วย (Bunditkitsada, 2017) โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC จึงนับว่าเป็นโครงการสำคัญที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจและดึงดูดการลงทุนในอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อมุ่งยกระดับพื้นที่ เขตเศรษฐกิจภาคตะวันออกให้กลายเป็น “World-Class Economic Zone” เพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรม Super Cluster และ อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีการคาดการณ์ว่าการลงทุนใน EEC จะกระตุ้นให้ เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี สร้างการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการ 100,000 อัตราต่อปี สร้างฐานภาษีใหม่ไม่ต่ำกว่า 1 แสนล้านบาทต่อปี รวมทั้งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวกว่า 10 ล้านคนต่อปี และสร้างฐานรายได้เพิ่มไม่น้อยกว่า 4.5 แสนล้านบาทต่อปี (Thatpitak-Kul, 2017)

อย่างไรก็ตามการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC ยังมีข้อกำหนดและโครงสร้างของโลจิสติกส์ที่ยังมีข้อจำกัด ดังนั้น ระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยต้องสามารถเชื่อมโยงกับกับอนุภูมิภาคและภูมิภาคอย่างเป็นระบบ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพียงด้านเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ เมื่อมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อมสำหรับการขนส่งแล้ว ต้องมีความพร้อมด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น ระบบการบริการเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจ (National Single Window: NSW) รวมถึงต้องพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีความรู้และทักษะ สำหรับการปฏิบัติงานได้ตรงความต้องการ เช่น บุคลากรท่าอากาศยาน บุคลากรท่าเรือ และบุคลากร ระบบราง โดยทั้งหมดต้องเกิดจากการบริหารจัดการที่ดีทั้งโซ่อุปทาน ตั้งแต่ ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม การค้าระหว่างประเทศ การขนส่งและโลจิสติกส์ หาก EEC ประสบความสำเร็จใน การดึงดูดนักลงทุน ปริมาณสินค้าที่เพิ่มขึ้นตามการเจริญเติบโตของ

เศรษฐกิจในพื้นที่จะมีจำนวนมาก และอาจทำให้เกิดปัญหาต่อระบบการกระจายสินค้าหากมีการวางแผนหรือมีการเตรียมความพร้อมไม่มากพอรวมถึงอำนวยความสะดวกทางด้านกฎหมายและพิธีการศุลกากรให้กับสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าของสินค้า ผู้นำเข้า-ผู้ส่งออกในพื้นที่ และผู้ให้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ทั้งสิ้น (Phoket, 2019) เช่นเดียวกันกับ WHA group ที่ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยไว้ว่า จะต้องสามารถเชื่อมโยงกับกับอนุภูมิภาคและภูมิภาคอย่างเป็นระบบ และสามารถเชื่อมเข้ากับระบบโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ทั้งทางบก ทางอากาศและทางน้ำได้อย่างครบวงจร โดยที่รัฐบาลได้มีการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน โดยให้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เพื่อช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ รวมถึงช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของการส่งออกสินค้าไทยไปยังตลาดโลก (WHA group, 2018)

นอกจากนี้ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ได้ทำการการสำรวจสถานประกอบการในธุรกิจโลจิสติกส์ทั่วประเทศและในพื้นที่พิเศษภาคตะวันออก (EEC) พบว่า สถานประกอบการเพียงร้อยละ 18.30 ที่มีการวัดประสิทธิภาพการจัดส่งสินค้า โดยพิจารณาจากความผิดพลาดในการจัดส่งสินค้าของสถานประกอบการ ซึ่งในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อย คือ มีเที่ยวการจัดส่งสินค้าที่ไม่ตรงเวลา คิดเป็นร้อยละ 14.90 สินค้าเสียหายจากการจัดส่งร้อยละ 11.20 และความผิดพลาดอื่น ๆ เช่น เอกสารไม่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 9.60 (National Statistical Office : 2020) และข้อมูลของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ยังพบว่า ปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจโลจิสติกส์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย ทั้งระเบียบศุลกากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการจัดส่งสินค้าระหว่างประเทศ ในขณะที่เดียวกันก็ยังประสบปัญหาด้านสิทธิประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจที่ภาครัฐให้แก่ผู้ประกอบการคนไทยหรือผู้ประกอบการรายเล็กไม่เท่าเทียมกับกลุ่มทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศ กลุ่มทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศสามารถเจรจาการค้าในรูปแบบทวิภาคีกับทางภาครัฐได้โดยตรง หรือมีสิทธิพิเศษในการใช้โครงสร้างพื้นฐาน เช่น มีการคลังสินค้าเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นจุดที่สร้างความได้เปรียบและเพิ่มช่องว่างของศักยภาพในการแข่งขันอย่างมาก ส่วนปัญหาที่เกิดจากการบริการภาครัฐโดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารด้านโลจิสติกส์ขาดการรวมศูนย์ ทำให้การเรียกใช้ข้อมูลของผู้ประกอบการเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ กระทบต่อโอกาสและการตัดสินใจ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐไม่สามารถทำงานแบบบูรณาการระหว่างกันได้ดีเท่าที่ควร ในขณะที่ผู้ประกอบการทั้งหลายก็ยังประสบกับปัญหาการดำเนินการดำเนินธุรกิจโดยเฉพาะต้นทุนการขนส่งที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการขนส่งทางอากาศ ค่าบริการ (Freight) มีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก เป็นผลมาจากการระงับเที่ยวบินในช่วงโควิด-19 แม้ว่าจะยังมีเที่ยวบินขนส่งสินค้า (freighter flight) แต่ก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการ (Demand) ที่มีมากกว่าปริมาณที่ผู้ให้บริการ (Supply) จะรองรับได้ ในขณะเดียวกันธุรกิจ e-Commerce ก็เพิ่มจำนวนมากขึ้นในต่างประเทศ ซึ่งต้องการเข้ามาขยายธุรกิจในประเทศไทย แต่มีปัญหาในเรื่องช่องทางในการเข้ามาติดต่อหรือดำเนินการ มากกว่านั้นปัญหาในการปรับตัวเพื่อยกระดับการใช้เทคโนโลยีด้านโลจิสติกส์มีราคาค่อนข้างสูง ผู้ประกอบการบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงได้ ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนาศักยภาพด้านการให้บริการ (Office of Trade Policy and Strategy Ministry of Commerce, 2020) ซึ่งหากการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการตามข้อมูลที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ยังคงประสบกับปัญหาต่าง ๆ และมีประสิทธิภาพในการบริการและการขนส่งอยู่โดยไม่ได้รับการแก้ไข ก็มีความเสี่ยงที่ผู้ประกอบการ

บางรายอาจจะต้องประสบกับปัญหาด้านการแข่งขันจนอาจต้องปิดกิจการลงได้ในอนาคต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การจ้างงานและแรงงานในธุรกิจโลจิสติกส์จำนวนมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงแนวทางในการ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริการและการขนส่ง เพื่อให้ผู้ประกอบการนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อการ ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการระบบให้บริการขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเพิ่มความสามารถ ทางการแข่งขันในตลาดโลจิสติกส์ในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงปัจจัยสำคัญทั้งด้านด้านการบริหาร จัดการโลจิสติกส์และด้านคุณภาพการบริการ ที่จะสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้สามารถพัฒนาประสิทธิภาพใน การขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการโลจิสติกส์ โดยเลือกพื้นที่ที่จะศึกษาเป็นเขตพิเศษภาคตะวันออก (EEC) 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาจะสามารถใช้เป็นแนวทางใน การประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ทั้งในประเทศและส่งออกต่างประเทศ ให้สามารถ ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าในธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรมและประสบความสำเร็จตามที่ องค์กรได้ตั้งเป้าเอาไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ และประสิทธิภาพของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขต พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และปัจจัยด้านคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการ ด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaires) ที่มีโครงสร้างที่แน่นอน ประชากรที่ทำการศึกษาค้นคว้านี้เป็น ผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) (Department of Business Development, 2021) ทั้งหมด 158 รายจากข้อมูลธุรกิจในพื้นที่การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และรวบรวมข้อมูล จากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการบริการ ระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมเหล่านี้ถูกใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความ คิดเห็น (Questionnaires) ที่มีโครงสร้างที่แน่นอน โดยมีหัวข้อในแบบสอบถามความดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ ประกอบด้วย 1) ประเภทกิจการ 2) จำนวนปีที่เปิดกิจการ 3) จำนวนพนักงาน 4) เงินลงทุน และ 5) ขอบเขตการให้บริการ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ประกอบด้วย 1) การบริการลูกค้า 2) การพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า 3) การจัดการสินค้าคงคลัง 4) การสื่อสาร 5) การจัดการวัตถุดิบ 6) กระบวนการสั่งซื้อสินค้า 7) การบริหารคลังสินค้า 8) การบรรจุภัณฑ์ 9) การบริหารคลังสินค้า 10) การจัดซื้อวัตถุดิบ 11) การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ 12) การขนส่ง และ 13) การสนับสนุนด้านอะไหล่และบริการ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ ประกอบด้วย 1) ความเป็นรูปธรรมของบริการ (Tangibility) 2) ความเชื่อถือไว้วางใจได้ (Reliability) 3) การตอบสนองต่อลูกค้า (Responsiveness) 4) การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า (Reliance) และ 5) การรู้จักและเข้าใจลูกค้า (Empathy)

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการขนส่ง ประกอบด้วย 1) ความรวดเร็ว 2) การประหยัด 3) ความปลอดภัย 4) ความสะดวกสบาย และ 5) ความแน่นอนเชื่อถือได้และตรงต่อเวลา

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study) ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงลึกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaires) ที่มีโครงสร้างที่แน่นอน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) ทำการศึกษาและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ข้อมูลโดยใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก Yamane (1967) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ 114 ตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างแบบโควตาแยกตามจังหวัด และทำการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 6 ชุด เพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม รวมจำนวน 120 ชุด จากประชากรทั้งหมด 158 ราย

2) การรวบรวมและการเตรียมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์เชิงสถิติ

3) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS for windows

4) สรุปการวิเคราะห์เชิงปริมาณแยกตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) การวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ทั้งหมด 158 ราย ผู้วิจัยใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1967) ได้ผลลัพธ์เป็นจำนวน 114 ราย จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตาแยกตามจังหวัดเพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามได้ผลลัพธ์ 6 ราย รวมแบบสอบถามเป็นจำนวน 120 ชุด จากประชากรทั้งหมด 158 ราย

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนของการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แนวทางในการกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ

2) สร้างเครื่องมือวิจัยโดยยึดกรอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการค้นหาคำตอบ

3) นำแนวคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความเหมาะสมของคำถามและความชัดเจนของภาษา แล้วจึงทำการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยลงพื้นที่ในจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา เพื่อเก็บข้อมูล จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำนวน 120 ราย โดยการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่งผลที่ได้รับจากการเก็บรวบรวม ข้อมูล และได้ตรวจสอบแล้วเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ จึงนำมาวิเคราะห์ผลทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิธีการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่ออธิบายคุณลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป

2) วิธีการตรวจสอบเพื่อหาความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ที่มีต่อระดับ ประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้า โดยใช้สถิติทดสอบ คือ One way ANOVA F-test

3) วิธีการตรวจสอบเพื่อหาผลของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และปัจจัยด้านคุณภาพการ บริการ ที่มีต่อประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยใช้สถิติการ วิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA)

ขั้นตอนที่ 7 การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย การนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในลักษณะการพรรณนาความ ประกอบการบรรยายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแยกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย หลังจากนั้นจึงจัดทำข้อเสนอแนะของการวิจัยทั้งเชิงปฏิบัติและเชิงนโยบาย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ปัจจัยด้านคุณภาพการ บริการ และประสิทธิภาพของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ใน พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

สรุประดับของปัจจัยที่ศึกษา

1. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์

ตารางที่ 1 ภาพรวมของระดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. การบริการลูกค้า	3.414	0.536	มาก
2. การพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า	3.356	0.543	ปานกลาง
3. การจัดการสินค้าคงคลัง	3.347	0.501	ปานกลาง
4. การสื่อสาร	3.442	0.472	มาก
5. การจัดการวัตถุดิบ	3.386	0.348	ปานกลาง
6. กระบวนการสั่งซื้อสินค้า	3.431	0.413	มาก

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์	\bar{x}	S.D.	แปลผล
7. การบริหารคลังสินค้า	3.386	0.379	ปานกลาง
8. การบรรจุภัณฑ์	3.378	0.434	ปานกลาง
9. คลังสินค้า	3.375	0.339	ปานกลาง
10. การจัดซื้อวัตถุดิบ	3.386	0.408	ปานกลาง
11. การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ	3.406	0.370	ปานกลาง
12. การขนส่ง	3.386	0.391	ปานกลาง
13. การสนับสนุนด้านอะไหล่และบริการ	3.394	0.398	ปานกลาง
ภาพรวม	3.391	0.178	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ในภาพรวม เท่ากับ 3.391 ระดับปานกลาง โดยที่ผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านการสื่อสาร 3.442 ระดับมาก รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกระบวนการสั่งซื้อสินค้า 3.431 ระดับมาก และปัจจัยด้านการบริการลูกค้า มีผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ย คือ 3.414 ระดับมาก ในขณะที่ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง มีผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.356 ระดับปานกลาง

2. ระดับปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ

ตารางที่ 2 ภาพรวมของผู้นำนักปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ

ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นรูปธรรมของบริการ (Tangibility)	3.358	0.382	ปานกลาง
2. ความเชื่อถือไว้วางใจได้ (Reliability)	3.425	0.463	มาก
3. การตอบสนองต่อลูกค้า (Responsiveness)	3.444	0.417	มาก
4. การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า (Reliance)	3.439	0.398	มาก
5. การรู้จักและเข้าใจลูกค้า (Empathy)	3.453	0.524	มาก
ภาพรวม	3.424	0.234	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ยด้านคุณภาพการบริการโดยรวม เท่ากับ 3.424 ระดับมาก ในขณะที่ปัจจัยด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า มีผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ยสูงที่สุด 3.453 ระดับมาก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า 3.444 ระดับมาก อันดับต่อมา คือ ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า 3.439 ระดับมาก อันดับต่อมา คือ ปัจจัยด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ 3.425 ระดับมาก ในขณะที่ปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ มีผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.358 ระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. ระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์

ตารางที่ 3 ภาพรวมของระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์

ประสิทธิภาพการขนส่ง	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ความรวดเร็ว	3.478	0.395	มาก
2. การประหยัด	3.464	0.360	มาก
3. ความปลอดภัย	3.350	0.366	ปานกลาง
4. ความสะดวกสบาย	3.394	0.394	ปานกลาง
5. ความแน่นอนเชื่อถือได้และตรงต่อเวลา	3.358	0.392	ปานกลาง
ภาพรวม	3.409	0.210	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า น้ำหนักเฉลี่ยด้านประสิทธิภาพการภาพรวม คือ 3.409 ระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านความเร็วมีน้ำหนักเฉลี่ยสูงที่สุด 3.478 ระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการประหยัด 3.464 ระดับมาก อันดับต่อมา คือ ด้านความสะดวกสบาย 3.394 ระดับปานกลาง อันดับต่อมา คือ ด้านความแน่นอนเชื่อถือได้และตรงต่อเวลา 3.358 ระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านความปลอดภัย 3.350 ระดับปานกลาง ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านจำนวนปีที่เปิดกิจการเป็นด้านเดียวที่มีประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าต่างกัน โดยที่กิจการที่เปิดมาไม่เกิน 3 ปี จะมีระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) น้อยกว่า กิจการที่เปิดมา 10-15 ปี อยู่ 0.138 หน่วย ในขณะที่ ปัจจัยด้านประเภทกิจการ ปัจจัยด้านจำนวนพนักงาน ปัจจัยด้านเงินลงทุน และ ปัจจัยด้านขอบเขตการให้บริการ มีระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และปัจจัยด้านคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	1.443	0.275		5.249	0.000		
การขนส่ง	0.198	0.044	0.369	4.480*	0.000	0.855	1.170
การบรรจุภัณฑ์	0.097	0.037	0.201	2.597*	0.011	0.966	1.035
การจัดการวัตถุดิบ	0.116	0.050	0.192	2.335*	0.021	0.855	1.170
การบริหารสินค้าคงคลัง	0.074	0.032	0.177	2.302*	0.023	0.982	1.018
การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ	0.097	0.044	0.170	2.217*	0.029	0.981	1.019

P-value < 0.05, R = 0.582, R² = 0.339, F = 11.687, Sig. = 0.000, Durbin-Watson = 1.912

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สมการพหุคูณในตารางที่ 4 พบว่า ความแปรปรวน (F) ระหว่างกลุ่มของข้อมูลมีค่าเป็น 11.687 เท่า ของความแปรปรวนภายในกลุ่ม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.582 หรือร้อยละ 58.20 ในขณะที่สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R²) เท่ากับ 0.339 หมายความว่า ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระสามารถจัดความผิดพลาดที่เกิดจากการพหุคูณได้ร้อยละ 33.90 ค่า Sig. ของโมเดลเท่ากับ 0.000 แสดงว่า สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H₀ หมายความว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ อย่างน้อย 1 ปัจจัย ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการขนส่ง ปัจจัยด้านการบรรจุ ปัจจัยด้านการจัดการวัตถุดิบ ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง และปัจจัยด้านการจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ โดยสามารถแสดงสมการพหุคูณได้ดังนี้

Unstandardized:

$$\begin{aligned} \text{ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า} = & 1.443 + 0.198(\text{การขนส่ง}) + 0.097(\text{การบรรจุภัณฑ์}) \\ & + 0.116(\text{การจัดการวัตถุดิบ}) + 0.074(\text{การจัดการสินค้าคงคลัง}) \\ & + 0.097(\text{การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ}) + e \end{aligned}$$

Standardized:

$$\begin{aligned} Z_{\text{ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า}} = & 0.369Z_{\text{การขนส่ง}} + 0.201Z_{\text{การบรรจุภัณฑ์}} + 0.192Z_{\text{การจัดการวัตถุดิบ}} \\ & + 0.177Z_{\text{การจัดการสินค้าคงคลัง}} + 0.170Z_{\text{การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ}} \end{aligned}$$

ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	2.283	0.223		10.218	0.000		
การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า	0.107	0.039	0.237	2.713*	0.008	0.925	1.081

ตารางที่ 5 (ต่อ)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
การตอบสนองต่อลูกค้า	0.114	0.04	0.242	2.879*	0.005	0.998	1.002
ความเป็นรูปธรรมของบริการ	0.111	0.045	0.214	2.454*	0.016	0.926	1.080

Dependent Variable: ระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

P-value < 0.05, R = 0.427, R² = 0.183, F = 8.641, Sig. = 0.000

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สมการพหุคูณในตารางที่ 5 พบว่า ความแปรปรวน (F) ระหว่างกลุ่มของข้อมูลมีค่าเป็น 8.641 เท่า ของความแปรปรวนภายในกลุ่ม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.427 หรือร้อยละ 42.70 ในขณะที่สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R²) เท่ากับ 0.183 หมายความว่า ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระสามารถจัดความผิดพลาดที่เกิดจากการพยากรณ์ได้ร้อยละ 18.30 ค่า Sig. ของโมเดลเท่ากับ 0.000 แสดงว่า สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H₀ หมายความว่า ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ อย่างน้อย 1 ปัจจัย ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าในทางบวก และปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ โดยสามารถแสดงสมการพหุคูณได้ดังนี้

Unstandardized:

$$\begin{aligned} \text{ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า} &= 2.283 + 0.107(\text{การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า}) \\ &+ 0.114(\text{การตอบสนองต่อลูกค้า}) \\ &+ 0.111(\text{ความเป็นรูปธรรมของบริการ}) + e \end{aligned}$$

Standardized:

$$Z_{\text{ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า}} = 0.237Z_{\text{การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า}} + 0.242Z_{\text{การตอบสนองต่อลูกค้า}} + 0.214Z_{\text{ความเป็นรูปธรรมของบริการ}}$$

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

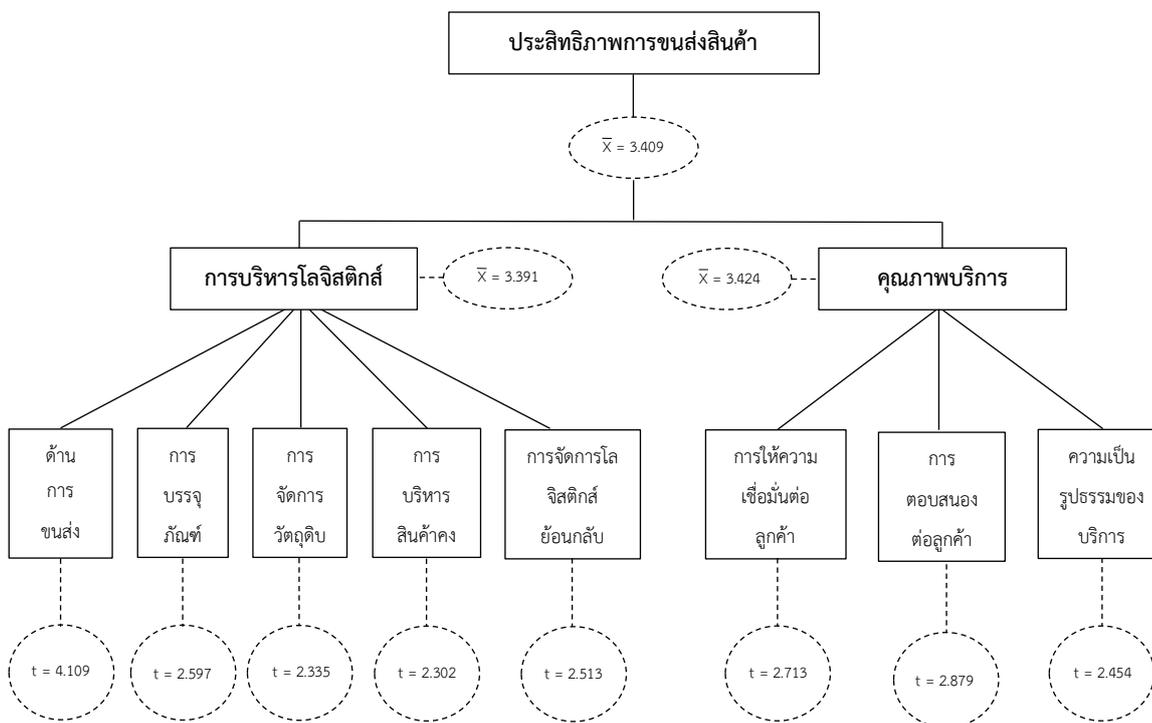
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารโลจิสติกส์เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของผู้ประกอบการ การบริหารจัดการที่ดีจะช่วยให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Cano et al. (2022) ที่กล่าวว่า โลจิสติกส์นั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการดำเนินงานอย่างยั่งยืนของธุรกิจ และยังมีผลต่อสภาพแวดล้อมและสังคมที่เกี่ยวข้องกับความคล่องตัวของการเคลื่อนย้ายหรือขนส่งสินค้า ส่วนระดับปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำนักปัจจัยเฉลี่ยด้านคุณภาพการบริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งโลจิสติกส์นั้นเป็นภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริการจึงทำให้คุณภาพของการบริการมีความสำคัญอย่างมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Uvet (2020) กล่าวว่า ธุรกิจโลจิสติกส์นั้นจะไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ยืนยาวกับลูกค้าหรือผู้รับบริการได้เลย ถ้าขาดความเข้าใจปัจจัยพื้นฐานที่ผู้รับบริการต้องการ การเรียนรู้จากพฤติกรรมรวมถึงการสำรวจความต้องการและข้อเสนอแนะจึงเป็นสิ่งสำคัญในส่วนของการพัฒนาการบริการด้านโลจิสติกส์ เพื่อตอบสนองความคาดหวังที่พึงได้รับของผู้รับบริการในขณะที่ระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านความรวดเร็ว มีน้ำหนักเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ด้านความปลอดภัย มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านจำนวนปีที่เปิดกิจการของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าแตกต่างกัน โดยที่กิจการที่เปิดมาไม่เกิน 3 ปี จะมีระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า น้อยกว่า กิจการที่เปิดมา 10-15 ปี เนื่องจากกิจการที่เปิดมาอย่างยาวนานอาจจะมีความพร้อมและมีความรู้ ความเข้าใจด้านการให้บริการที่สามารถตอบสนองลูกค้าได้ดีกว่ากิจการที่อาจจะเปิดดำเนินการได้นาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Faertes (2015) ที่กล่าวว่า การประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานธุรกิจโลจิสติกส์นั้น องค์การที่มีความพร้อมหรือมีความต่อเนื่องในด้านของเครื่องมือ รูปแบบการปฏิบัติการ จะสามารถรับมือกับความเสี่ยงได้ดี และสามารถระบุได้ว่ามีสิ่งใดที่อาจจะมีผลกระทบต่อการทำงานได้อย่างทันทั่วทั้งที่ เนื่องจากมีประสบการณ์และความพร้อมด้านเครื่องมือ และบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า 1) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการขนส่ง ปัจจัยด้านการบรรจุภัณฑ์ ปัจจัยด้านการจัดการวัตถุดิบ ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง และปัจจัยด้านการจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Cudzilo (2018) ที่ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า การเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานทางโลจิสติกส์เป็นเรื่องที่ซับซ้อนที่ต้องคำนึงถึงปัจจัยและความต้องการในหลายๆ ด้าน ทั้งในด้านคุณภาพ การจัดเก็บสินค้า ความคล่องตัว อีกทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในระดับจุลภาคและมหภาค เพื่อที่จะได้มาซึ่งผลลัพธ์ เพื่อระบุเป็น

แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ 2) ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า และปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ สอดคล้องกับแนวคิดของ Burity (2021) ที่กล่าวว่า การตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการดำเนินงานโลจิสติกส์อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรต้องมีแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในปัจจุบัน รวมไปถึงหาแนวทางการพัฒนาไปสู่รูปแบบการดำเนินการแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอยู่เสมอ รวมไปถึงองค์กรต้องสามารถรวบรวมผลลัพธ์ ข้อมูล และตัวชี้วัด มาวิเคราะห์เป็นข้อมูลเชิงลึกประกอบกับการพัฒนาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงโมเดลปัจจัยด้านการบริหารโลจิสติกส์และคุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ผู้วิจัยสามารถอธิบายความหมายของโมเดล ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าและสำคัญที่สุด คือ ด้านการขนส่ง การบรรจุภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน จะส่งผลกระทบต่อโดยตรงในทางบวกต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) การจัดการวัตถุดิบมีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่ง

สินค้า โดยมีอิทธิพลหรือส่งผลในทางตรงเชิงบวก การบริหารสินค้าคง ส่งผลกระทบต่อโดยตรงในทางบวกต่อ ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับมีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

2. ด้านคุณภาพการบริการ

การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้าส่งผลต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า การตอบสนองต่อลูกค้าส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า และความเป็นรูปธรรมของบริการส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

จากผลการศึกษาผู้วิจัยสรุปได้ว่า น้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์โดยรวมอยู่ในระดับ มาก โดยที่ปัจจัยด้านการสื่อสาร มีน้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยมากที่สุด ในขณะที่ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง มีน้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนน้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยด้านคุณภาพการบริการโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยที่ปัจจัยด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า มีน้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยสูงที่สุด มาก ในขณะที่ปัจจัยด้านความ เป็นรูปธรรมของบริการ มีน้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของปัจจัยด้านจำนวนปีที่เปิด กิจการของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์จะมีประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าแตกต่างกัน โดยกิจการที่เปิดมาไม่เกิน 3 ปี จะมีระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าน้อยกว่ากิจการที่เปิดมา 10-15 ปี ในขณะเดียวกัน ปัจจัยด้านการ บริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขต พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการขนส่ง ปัจจัยด้านการบรรจุภัณฑ์ ปัจจัยด้านการ จัดการวัตถุดิบ ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง และปัจจัยด้านการจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ และปัจจัยด้าน คุณภาพการบริการที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขต พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ปัจจัยด้านการตอบสนอง ต่อลูกค้า และปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ

สรุป

ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง มีน้ำหนักปัจจัยเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า ผู้ประกอบกิจการโลจิสติกส์ส่วนใหญ่มองว่า ปัจจุบันการจัดการสินค้าคงคลังยังคงทำได้ไม่ดีพอ และอาจจะต้อง ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาาระบบให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้สามารถให้บริการกับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก ขึ้น ดังนั้น ประกอบกิจการด้านโลจิสติกส์ควรมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีและโปรแกรมการจัดการคลังสินค้าที่ทันสมัย เข้ามาช่วย เพื่อให้สามารถวางแผนและจัดการกับคลังสินค้าได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จะแตกต่างกันตามจำนวนปีที่เปิดกิจการ หมายความว่า ความรู้ ความชำนาญในการให้บริการก็อาจมี มากกว่าผู้ประกอบการที่เพิ่งเริ่มกิจการ ดังนั้น เพื่อให้มาตรฐานและคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบการใหม่ สามารถที่จะสร้างความไว้วางใจให้กับลูกค้า ผู้ประกอบการจำเป็นที่จะต้องเร่งสร้างความเชื่อมั่นในบริการที่มี คุณภาพ มีการตอบสนองลูกค้าที่ดีและรวดเร็ว รวมถึงมุ่งเน้นการบริการที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างคุณค่าในองค์กร และสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับลูกค้าอยู่เสมอ

ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า และปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า ดังนั้นผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมนโยบายและกลยุทธ์ด้านการบริหารลูกค้า ทั้งด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นจากการให้บริการที่มีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้ความสำคัญกับการตอบสนองต่อลูกค้าอย่างรวดเร็วและเอาใจใส่ ทั้งในระบบงานและข้อร้องเรียนต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการให้ข้อมูลย้อนกลับถึงแนวทางการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา เพื่อสร้างการรับรู้และคุณค่าให้เกิดขึ้นกับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง มากกว่านั้นจะต้องมุ่งเน้นการสร้างความเป็นรูปธรรมของบริการให้เกิดขึ้นกับลูกค้า

เอกสารอ้างอิง

- Bunditkitsada, C. (2017). *JWD Group: Seizing Logistics Opportunities in CLMV*. Retrieved November 23, 2021, from <http://forbesthailand.com/entrepreneurs-detail.php?did=169>
- Burity, J. (2021). The Importance of Logistics Efficiency on Customer Satisfaction. *Journal of Marketing Development and Competitiveness*, 15(3), 26-35.
- Cano, J. A. et al. (2022). Sustainable Logistics for E-Commerce: A Literature Review and Bibliometric Analysis. *Sustainability*, 14(19), 12247.
- Cudzilo, M. et al. (2018). Analysing the efficiency of logistic actions in complex supply chains - conceptual and methodological assumptions of research. *Log Forum*, 14(2), 171-184.
- Department of Business Development. (2021). *ข้อมูลธุรกิจเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 2564*. Retrieved November, 10, 2018, from https://www.dbd.go.th/download/document_file/Statistic/2564/ECONOMICZONE/EEC.pdf
- Faertes, D. (2015). Reliability of Supply Chains and Business Continuity Management. *Procedia Computer Science*, 55, 1400-1409.
- National Statistical Office. (2020). *Survey of Fundamentals of Logistics Systems in the Trade Sector 2019*. Retrieved November 22, 2021, from http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านเศรษฐกิจ/สาขาการขนส่งและโลจิสติกส์/Basic_potential_of_the_commercial_logistics_system/2562/Full_reports.pdf
- Office of Trade Policy and Strategy Ministry of Commerce. (2020). *The logistics situation of Thailand at present*. Retrieved November 20, 2021, from <https://xn--42ca1c5gh2k.com/wp-content/uploads/2020/10/ข้อมูลอุตสาหกรรมโลจิสติกส์-rev.pdf>
- Phoket, S. (2019). *Logistics Policy and Support a Case Study of The Eastern Economic Corridor in Chonburi Province* (Master of Political Science). Thammasat university.

- Royal Thai Government. (2017). ศธ. ประชุมสัมมนาจัดทำแผนจัดการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อรองรับ การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC). Retrieved September 21, 2018, from <http://www.thaigov.go.th/news/contents/details/2701>
- Sutheerachat, J. (2017). *EEC a new hope for the Thai economy: why start today*. Retrieved January 20, 2018, from <https://www.scbeic.com/th/detail/product/3544>
- Thatpitak-Kul, S. (2017). EEC Eastern Economic Corridor. *Investment Promotion Journal*, 28(7), 8-14.
- Uvet, H. (2020). Importance of Logistics Service Quality in Customer Satisfaction: An Empirical Study. *Operations and Supply Chain Management: An International Journal*, 13, 1-10.
- WHA group. (2018). *EEC & Logistic management*. Retrieved December 12, 2021, from <https://www.wha-group.com/th/news-media/company-news/265/eec-logistics-development>.

การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดน
จังหวัดนครพนม และมุกดาหาร

Local Management to Promote Creative Tourism Along the Border of Nakhon
Phanom and Mukdahan Provinces

ชาติชาย อ้วนเสมอ¹ และ ทัศชัยพัฒน์ ยุktananda²
Chadchai Uansamer¹ and Taschapat Yuktananda²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹chadchai65@outlook.com

Retrieved: January 13, 2023; Revised: August 26, 2023; Accepted: August 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร เป็นการศึกษาเชิงผสมผสานระหว่างการศึกษาเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชน ข้าราชการในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมและมุกดาหาร จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 10 คน มาใช้หาข้อมูลในการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการพรรณนา จำแนกข้อมูล จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า ระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.36)

แนวทางควรมีการส่งเสริมที่พักที่ให้นักท่องเที่ยวและส่งเสริมกิจกรรมที่สามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม โดยสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมจากประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออย่างครบวงจร

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; ท้องถิ่น; การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์; แนวชายแดน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study local management to promote creative tourism along the border of Nakhon Phanom and Mukdahan provinces; 2) to study factors influencing local management to promote creative tourism along the provincial border. Nakhon Phanom and Mukdahan and 3) to study the development guidelines of local management to promote creative tourism along the border of Nakhon Phanom and Mukdahan provinces It is a combination of quantitative research and qualitative research. The sample group used in the research was 400 people and civil servants in Nakhon Phanom and Mukdahan provinces. Information contributors from government informatics groups a group of information providers from government officials, numbering 10 people, were used to find information in the interview. The research tools were questionnaires and interview form The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, multiple regression analysis using hierarchical variable selection method, and data description, classification, data analysis and analyze the data Write a report according to the objectives accompanying the discussion of the results

The research found that The level of local management to promote creative tourism along the border in Nakhon Phanom and Mukdahan provinces. The dependent variables overall in all aspects found that the level of local management to promote creative tourism along the border in Nakhon Phanom and Mukdahan provinces was at a medium level. (\bar{X} =3.06 S.D.=0.37)

Factors influencing local administration to promote creative tourism along the border in Nakhon Phanom and Mukdahan provinces. Overall, the factors influencing local administration to promote creative tourism along the border in Nakhon Phanom and Mukdahan were at a medium level. (\bar{X} =3.05 S.D.=0.36)

Guidelines should promote accommodation that accommodates tourists and promote activities that can attract participatory tourism. By building knowledge and understanding about participatory cultural tourism through public relations through comprehensive media.

Keywords: Management; Local; Creative Tourism; Border

บทนำ

ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองของชุมชนต่างๆ เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย ซึ่งกล่าวในทางทฤษฎีและแนวความคิดทางปกครอง จะเห็นได้ว่ารัฐบาลซึ่งเป็นกลไกในการบริหารการปกครองของรัฐนั้น มีภาระหน้าที่อย่างมากมาในการบริหารประเทศให้ประชาชน ได้รับความสุขความสะดวกรสสบายในการดำรงชีวิต และดูแลความมั่นคงของชาติทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม แต่ย่อมเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะดูแลและจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึงทุกชุมชนของประเทศ เพราะอาจจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการดำเนินงานที่อาจจะไม่สนองต่อความต้องการของแต่ละชุมชนได้ รวมทั้งข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณ ตัวบุคคลหรือ เจ้าหน้าที่ดำเนินงานให้ทั่วถึง เมื่อเป็นเช่นนี้การลดภาระของรัฐบาลโดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อการสนองต่อความต้องการของชุมชน เพื่อเกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับจุดประสงค์ของชุมชนนั้นๆ จึงเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญเกิดขึ้น (ศศิพัฒน์ ยอดเพชรและคณะ, 2552)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักด้านการตลาด ท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งแผนการตลาดส่วนมากจะเน้นส่งเสริมภาพลักษณ์ในรูปแบบของนามธรรมแต่ยังขาดสิ่งที่เป็นจุดเด่นของประเทศไทย เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบและสามารถจับต้องได้ในเชิงของประสบการณ์การท่องเที่ยว มีความสนุกและได้รับความรู้ด้วยในเวลาเดียวกัน เช่น อาหารไทย สมุนไพรไทย นวดแผนไทย ความตื่นเต้นการ ผจญภัยในธรรมชาติ การรับรู้ในความเชื่อและวัฒนธรรม ประเพณี เป็นต้น อีกทั้งความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ของประเทศไทย จากอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างต้น พบว่า สิ่งที่มีความสำคัญและมีส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น สร้างรายได้ให้กับประชาชนและพึ่งพาตนเองได้คือ อำนาจหน้าที่ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นสิ่งสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยอย่างมหาศาล และมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เกิดเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ อาทิการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สำหรับรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลายหน่วยงานของประเทศไทยกำลังให้ความสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่พัฒนาต่อยอดจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มุ่งเน้นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน และส่งเสริมการผลิตสินค้าท้องถิ่นสู่ตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว (Richards, 2010)

เมื่อพิจารณาด้านการท่องเที่ยวของตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหารตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า ปัญหา ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร คือ (1) ยังไม่มีแนวทางการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหารที่เป็นรูปธรรม (2) การจัดการท่องเที่ยวยังไม่เป็นระบบ (3) ยังไม่มีรูปแบบ การท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวอยู่ท่องเที่ยวได้นานขึ้น รวมทั้งสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว (4) ขาดแนวทางการอนุรักษ์กิจกรรมการท่องเที่ยวเดิมที่มีอยู่และกิจกรรมเพิ่มเติมในพื้นที่เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว สำหรับปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดการการท่องเที่ยวตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหารให้กลายเป็นแหล่ง

ห้องที่ยั่งยืน ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเห็นถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับมีการแบ่งความรับผิดชอบชัดเจน (Christensen & Knezek, 2017)

จากปัญหาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก ปัญหาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการการท่องเที่ยวสู่การเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และแนวความคิดกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หน่วยงานที่มีความสำคัญในการแก้ไขปัญหา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้แนวทางการแก้ไขปัญหา อาจทำได้โดยการหาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นเชิงกลยุทธ์มาวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร เพื่อศึกษาศักยภาพบทบาทหน้าที่ ปัญหาและอุปสรรค พร้อมหาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อวิเคราะห์ค้นหาตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร” จากนั้นนำตัวแปรที่วิเคราะห์ได้ทางสถิติไปสร้างแนวทางสัมภาษณ์สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกแล้วนำมาสังเคราะห์สร้างเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ของการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ 1) ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ในพื้นที่มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) เป็นมาตรานามบัญญัติ (Nominal scale) และเรียงลำดับ (Ordinal scale) 2) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริม ด้านการประสานงาน และ ด้านการสนับสนุน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการประเมินผล ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรตาม ของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ 1) ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 2) ข้อมูลเกี่ยวแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมและมุกดาหาร จำนวน 2 จังหวัด หลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่จำนวน 10 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริง ที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำ

บรรณาธิกรณข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า ระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการสนับสนุน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.11$ S.D.=0.37) ด้านการส่งเสริม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.08$ S.D.=0.17) และด้านการประสานงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร

ระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการส่งเสริม	3.08	0.17	ปานกลาง
ด้านการประสานงาน	3.01	0.68	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุน	3.11	0.37	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	0.37	ปานกลาง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.36) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.13$ S.D.=0.33) ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.11$ S.D.=0.21) ด้านบุคลากร อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.09$ S.D.=0.53) ด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.75) ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.73) ด้านวิธีปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.73) และด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.89$ S.D.=0.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการวางแผน	3.13	0.33	ปานกลาง
ด้านการดำเนินงาน	3.11	0.21	ปานกลาง
ด้านการประเมินผล	3.03	0.73	ปานกลาง
ด้านภาวะผู้นำ	2.89	0.45	ปานกลาง
ด้านวิธีปฏิบัติงาน	3.03	0.73	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	3.09	0.53	ปานกลาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.07	0.75	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.05	0.36	ปานกลาง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาควรมีการส่งเสริมที่พักที่ให้นักท่องเที่ยวและส่งเสริมกิจกรรมที่สามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม โดยสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมจากประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น วิทยุ แผ่นพับ โฆษณา อย่างครบวงจร ทั้งนี้แก้ไขปัญหาโดยร่วมมือกับชุมชน และให้หน่วยงานรัฐเข้ามาส่งเสริมในการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมพร้อมทั้งให้หน่วยงานท้องถิ่นส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผ่านภาคีเครือข่ายอย่างครบวงจร จัดเจ้าหน้าที่ให้บริการประสานงานอย่างจริงจัง โดยให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจประสานงานถ่ายทอดความรู้กับนักท่องเที่ยวเรื่องต่างๆ โดยการสร้างความประทับใจด้วยความพึงพอใจ ความเอาใจใส่และความต้องการของนักท่องเที่ยวในการบริการประสานงานด้านต่างๆ ให้คำแนะนำจากหน่วยภาครัฐอย่างจริงจัง และภาคีเครือข่ายเข้ามามีบทบาทในการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและจัดหาเอกสารและสิ่งของที่จำเป็นทั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดแบบมีส่วนร่วม

อภิปรายผล

ระดับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ด้านการส่งเสริมการบริหารจัดการท้องถิ่นควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อการโฆษณาให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาได้ การพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านการประสานงานประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างความพึงพอใจในภาพรวมของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสนับสนุนหากหน่วยงานท้องถิ่นได้สนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานจัดหาเอกสารและสิ่งของที่จำเป็นในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะทำให้ตอบสนองความต้องการและความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชธมน วงศ์คำและคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการท่องเที่ยว

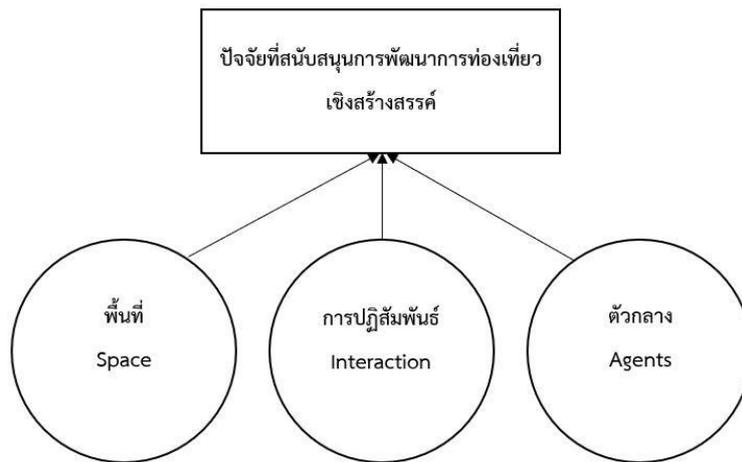

เชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนมีความต้องการและยินดีเปิดชุมชนเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว การพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน โดยวิทยากรให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจต่อการจัดการท่องเที่ยวชุมชน การบริการ การจัดหาอาหาร ที่พัก การรองรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา การเปิดชุมชนรองรับนักท่องเที่ยวจริง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดน จังหวัดนครพนมและมุกดาหาร พบว่าด้านการวางแผนประชาชนมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกับท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์การที่ต้องมีความชัดเจนการกำหนดแนวทางนโยบาย เป้าหมายและทำแผนปฏิบัติการที่จะนำไปใช้ในการพัฒนา ด้านการดำเนินงานควรมีระบบขั้นตอนแนวทางใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากรควรมีความสามารถในการให้บริการคอยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อความคิดทางด้านบวกของนักท่องเที่ยวและนำไปพูดกันปากต่อปาก ด้านวัสดุอุปกรณ์ควรมีการบำรุงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอยิ่งอุปกรณ์สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพก็จะทำให้สามารถเกิดการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น ด้านการประเมินผลเกิดการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบจากความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการของบุคลากร รวมไปถึงผลกระทบที่มาจากสถานการณ์โควิด-19 ด้านวิธีปฏิบัติงานกำหนดแนวทางหน้าที่วิธีปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งสำคัญ ด้านภาวะผู้นำผู้นำชุมชนต้องมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติรับผิดชอบในการจัดการท่องเที่ยวให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสาข์พลอย อินสว่างและคณะ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดตรังอย่างมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างคาดหวังในด้านของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์มากที่สุด และด้านภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับการรับรู้จากประสบการณ์จริง

แนวทางการพัฒนาจะสามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมส่งเสริมเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาช่วยเหลือการท่องเที่ยวที่จะชบเซาตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหารให้กลับมาเป็นสถานที่เศรษฐกิจอีกครั้ง และจัดให้เจ้าหน้าที่ให้บริการประสานงานอย่างจริงจังด้วยความสุภาพเป็นมิตรแก่นักท่องเที่ยว จัดให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจประสานงานถ่ายทอดความรู้กับนักท่องเที่ยวปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในการประสานงานเรื่องต่างๆ สร้างความประทับใจ และหน่วยงานท้องถิ่นควรเข้ามากการสนับสนุนการบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว สนับสนุนเรื่องสถานที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหนึ่งหทัย ขอผลกลางและคณะ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมมาท่องเที่ยวเชียงคานเพื่อรับประทานอาหารท้องถิ่น และไปแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวศักยภาพของท้องถิ่นมีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากร สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ปัญหาและอุปสรรคในท้องถิ่นที่เหมือนกันของการวิจัยทั้งสองเรื่อง คือการขาดบุคลากรและงบประมาณ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

1. พื้นที่ (Space) พื้นที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ ประกอบด้วยเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพ ความโดดเด่น และมีแรงดึงดูด ครอบคลุมตั้งแต่ผัง เมืองในเชิงสัณฐานวิทยา ลักษณะทางสถาปัตยกรรมทั้งในเชิงกายภาพและเชิงพื้นที่และวิถีชีวิตในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท รวมถึงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่สะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงในเชิงการรับรู้ของนักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงและการเปลี่ยนแปลงสภาพของพื้นที่ทางกายภาพและพื้นที่ในโลกเสมือนจริง

2. การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวผ่าน วัฒนธรรมที่เดินทางไปเยี่ยมชม อาจอยู่ในรูปแบบของวัฒนธรรมเก่า วัฒนธรรมร่วมสมัย วัฒนธรรมระดับชาติ หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น นักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์จริง ก่อให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ตัวกลาง (Agents) ผู้ที่มีส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละสถานที่ มีทักษะและความสามารถประยุกต์ให้เข้ากับบริบทปัจจุบันได้และปัจจัยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนที่เป็นเจ้าบ้านกับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

สรุป

ผู้วิจัยสรุปจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์หาข้อมูลและสถิติหาผลสรุป การรณรงค์ให้การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวผู้นำชุมชนควรกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดน โดยมีแบบแผนอย่างชัดเจนเป็นกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ และสามารถนำไปปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดการมีส่วนร่วม การเสียสละ ทั้งการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และลงมือปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เต็มความสามารถในการปรับเปลี่ยน

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ให้หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายจัดให้องค์กรและสังคมหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนให้กับหน่วยงาน เพื่อจะช่วยเหลือการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ควรสร้างความร่วมมือประสานงานกับทุกๆ ฝ่าย โดยมีการยึดถือหลักการมีส่วนร่วมและความปลอดภัยของการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนในบริบทต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 หน่วยงานภาครัฐและผู้บริหารหรือบุคลากรควรกำหนดนโยบาย มีแบบแผนในการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนอย่างชัดเจน ซึ่งนำเอาการมีส่วนร่วมไปปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามความเหมาะสมและสามารถนำเอานโยบายนั้นๆ ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

2.1 รมรณรงค์ให้การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนปฏิบัติภายในชุมชนอย่างจริงจัง

2.2 ผู้นำชุมชนควรกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดน โดยมีแบบแผนอย่างชัดเจนเป็นกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ และสามารถนำไปปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม

2.3 ควรให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายในจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดการมีส่วนร่วม การเสียสละ ทั้งการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ควรให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ในจังหวัดลงมือปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เต็มความสามารถในการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1. ควรศึกษาปัจจัยเชิงลึกโดยการลงสัมภาษณ์ถึงกระบวนการ รูปแบบ วิธีการดำเนินการในการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนไปปรับใช้ในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน

3.2 ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ควรจะเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งด้านขนาดพื้นที่ทำการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการประยุกต์ใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมในการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนที่มีความสำคัญต่อทุกภาคส่วนในจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

- กชธมน วงศ์คำและคณะ. (2563). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วันวิสาข์พลอย อินสว่างและคณะ. (2563). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดตรังอย่างมีส่วนร่วม (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และคณะ. (2552). สุขภาวะทางเพศในผู้สูงอายุ. *วารสารพญมาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ*, 10(2), 1-13.
- หนึ่งหทัย ขอผลกลางและคณะ. (2564). แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- Christensen, R. & Knezek, G. (2017). Relationship of Middle School Student STEM Interest to Career Intent. *Journal of Education in Science Environment and Health*, 3(1), 1-13.
- Richard, G. & Musters, W. E. (2010). *Cultural tourism research method*. UK: Cambridge.

การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

The Potential Development of Members of the Thai House of Representatives in Bangkok

กานต์พิสุทธิ์ ยุक्तานนท์¹ และ ทัศฐ์ชาพัฒน์ ยุक्तานนท์²
Kanpisut Yuktananda¹ and Taschapat Yuktananda²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: ¹kanpisut65@outlook.com

Retrieved: January 13, 2023; Revised: August 26, 2023; Accepted: August 27, 2023

บทคัดย่อ

ศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทำวิจัยเพื่อให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนหาทางแก้ไขปัญหาการเมืองให้เกิดความสงบสุขเป็นที่ยอมรับและพอใจของประชาชน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้รูปการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับ ประกอบการอภิปรายผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.12$ S.D.=0.28)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.39)

แนวทางการพัฒนาควรมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างชอบธรรมและมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สร้างแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่น อุทิศตน เสียสละปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รวมถึงควรศึกษาการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่หลากหลายและชุมชน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงเป็นรูปแบบการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีประสิทธิภาพ และ หลังจากที่ได้มีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรจะเพิ่ม

เนื้อหาสาระเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อนำมาวิเคราะห์หา
มาตรการแก้ไขได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นและต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การพัฒนา; ศักยภาพ; สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

Abstract

Potential of Thai House of Representative is a crucial subject that should be developed and empathized. Accordingly, researcher aims to study and research on this subject in order to bring about more effective methods to develop potential of Thai House of Representative as well as finding the solution of political problems in favor of peace and general public's satisfaction. The purposes of this research are as follows: 1) To study the potential development level of Thai House of Representative in Bangkok 2) To study the factors influencing the potential development of Thai House of Representative in Bangkok 3) To study the methods to develop the potential of Thai House of Representative in Bangkok. Researcher applied quantitative methods by using frequency distribution statistic, percentage of respondents analyzed by presenting as table of statistic mean and standard deviation, analyzing multiple linear regression by sequentially selecting variables along with discussing the results, and descriptive analysis by selecting and classifying data, data organizing, data editorializing and data analyzing are applied to be written as a report according to the objectives of the research.

The research found that The level of potential development of members of the Thai House of Representatives dependent variable in all aspects found that the level of potential development of Thai members of the House of Representatives dependent variable in all aspects was at moderate level. ($\bar{X}=3.12$ S.D.=0.28)

Factors influencing the potential development of members of the Thai House of Representatives The initial variables in all aspects found that the factors influencing the potential development of members of the Thai House of Representatives were at moderate level. ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.39)

For development methods, the duty should be done righteously and there should be encouragement of moral and ethics approaches. The members should be role model and aim to devote and dedicate to do their duty with honesty. Furthermore, there should be coordinative study of potential development of the members by government institutions and communities to improve and adjust the conduct to be productive methods to develop potentials of the members. After applying the methods according to the policy-based suggestions about potential

development. Likewise, there should be more detail and substance about roles and duty of the members in order to be analyzed and consistently put forward profound solutions.

Keywords: Development; Potential; Member of the House of Representatives

บทนำ

ประเทศไทยก็มีลักษณะในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้เกิดเหตุการณ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองภายนอก รัฐสภาบ่อยครั้ง โดยเฉพาะการประชุมและการเดินขบวนประท้วงเพื่อเรียกร้องในเรื่องต่าง ๆ โดยสาเหตุสำคัญมาจากความไม่เชื่อมั่นในกลไกการควบคุมและการตรวจสอบของระบบในการทำหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ และถ่วงดุล รัฐบาล จึงทำให้การเมืองนอกระบบหรือการเมืองนอกสภากลายเป็นทางเลือกที่ถูกนำมาใช้เพื่อต่อสู้กับอำนาจรวมศูนย์ดังกล่าว สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในระบบรัฐสภาคือ “ผู้แทน” มิได้ทำหน้าที่ในการเป็น “ตัวแทน” ได้ตามที่ประชาชนคาดหวัง ซึ่งตามหลักการของการปกครองระบอบผู้แทนนั้น กำหนดให้ “ผู้แทน” เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ใช้อำนาจแทนประชาชนมีอำนาจในการตรากฎหมาย รวมถึงมีอำนาจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและมีหน้าที่ที่สำคัญยิ่งคือการพิทักษ์รักษามวลประโยชน์ของประชาชน แต่เมื่อผู้แทนไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ประชาชนคาดหวังจึงนำไปสู่ปัญหาเรื่องการทำหน้าที่ของ “ตัวแทน” ที่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้ อย่างเหมาะสมหรือเกิดเป็นวิกฤติที่เรียกว่า “ตัวแทนที่แทนไม่ได้” (บวรศักดิ์ อูรรณ และชาญชัย แสวงศักดิ์, 2560)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เลือกตั้งจำนวน 350 คน ส่วนจำนวนและที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีจำนวน 125 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรง กล่าวคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยใช้บัตรเลือกตั้งหนึ่งใบแยกต่างหากจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งแตกต่างกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน ดังนี้ (1) สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยห้าสิบคน (2) สมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน อย่างไรก็ตามเมื่อเป็นเช่นนี้อาจทำให้ผู้แทนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระและไม่สามารถทำหน้าที่ในการเป็น “ตัวแทนชาติ” ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการพิทักษ์รักษามวลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนได้อย่างแท้จริง (ไพรวลัย เคนพรม, 2560)

โดยประชาธิปไตยแบบตัวแทน กำลังเกิดวิกฤติในเรื่องความเข้าใจในการทำหน้าที่ของ ตัวแทน ซึ่งความเข้าใจในเรื่องบทบาทและหน้าที่ของ ตัวแทนที่แตกต่างกันเช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อกรอบแนวคิด ในการตัดสินใจและการปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภาของ ผู้แทนรายนั้นๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่า ทศนคติทางการเมืองของผู้แทนสามารถส่งผลกระทบต่อ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของประเทศ อีกทั้งส่งผลกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์ของ ท้องถิ่นหรือประเทศชาติ (ณัฐสุดา เวียงอำพล, 2558) สิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจในประเด็นการทำหน้าที่ที่ตัวแทนคือ เราไม่สามารถที่จะจำแนกหรือจัด

ประเภทของผู้แทนได้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละรายนั้นทำหน้าที่เป็นตัวแทนของใครหรือในการแสดงออกเชิงพฤติกรรมนั้นๆ กระทำลงไปในามของสิ่งใดได้อย่างแน่ชัด ทั้งนี้เนื่องจากในการทำหน้าที่ตัวแทนในทุกๆระดับจะมีความคาบเกี่ยวกันไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่นหรือชาติ อาทิ การตัดสินใจของผู้แทนในระดับท้องถิ่นอาจจะไม่มีมติของการเมืองในระดับชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งในบางกรณีผู้แทนกระทำไปในามของท้องถิ่นแต่การตัดสินใจหรือการทำหน้าที่อาจจะไปคาบเกี่ยวหรือทับซ้อนกับการทำหน้าที่ของผู้แทนในระดับชาติหรือต้องมีความสัมพันธ์กับมติของพรรคการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นต้น เพราะฉะนั้นการที่ผู้แทนดำรงอยู่ในสภาวะทางสังคมและการเมืองที่หลากหลายหลายมิติเช่นนี้ จึงทำให้ไม่อาจตีความจำแนกแยกแยะ หรือจัดประเภทของผู้แทนได้อย่างชัดเจนว่าผู้แทนแต่ละรายนั้นทำหน้าที่ในามของตัวแทนประเภทใด และเป็นการยากที่จะพิสูจน์ความรู้สึกที่แท้จริงในการทำหน้าที่ของผู้แทนแต่ละราย เนื่องจากดังที่กล่าวข้างต้นว่าการทำหน้าที่ของผู้แทนนั้น มีความทับซ้อนกันทั้งในมิติของการเมือง พรรคการเมือง สังคม ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตจำนงของผู้แทนเอง รวมถึงความคาดหวังหรือความต้องการของประชาชนที่คาดหวังว่าผู้แทนควรจะเป็นเช่นไร ก็ส่งผลต่อการทำหน้าที่หรือการแสดงออกของผู้แทนได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นในการตัดสินใจที่จะดำเนินการในเรื่องใดๆ ของผู้แทนจึงมักเกิดจากการประสานความสัมพันธ์ในมิติต่างๆ ให้ลงตัวเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจของทุกฝ่าย จึงอาจกล่าวได้ว่า แม้จะมีหลักการประกันความเป็นอิสระของผู้แทน แต่ในความเป็นจริงเป็นการยากที่ผู้แทนจะสามารถตัดสินใจได้ตามเจตจำนงของตนอย่างอิสระ อย่างไรก็ตามการมีระบบประชาธิปไตยผ่านทางผู้แทนนั้นย่อมต้องดำรงไว้ซึ่งการเชื่อมโยง ใกล้ชิดกับประชาชนเจ้าของอำนาจให้ได้มากที่สุด เพื่อที่การปกครองนั้นจะเป็นไปตามเจตนารมณ์ ของประชาชนอย่างแท้จริง (นพดล พลเสน, 2559) การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์และประเมินระดับศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ของผู้แทนในรัฐสภา ผ่านบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2561)

ปัญหาที่ผ่านมาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานครพบการทำงานที่ไม่เต็มประสิทธิภาพเกิดข้อบกพร่องต่าง ๆ มากมายที่มีออกมาให้เห็น ทำให้ประชาชนบางส่วนเกิดความเคลือบแคลงใจในประสิทธิภาพในการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยว่าจะสามารถนำพาประเทศก้าวหน้าไปต่อได้หรือไม่ หากสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยได้จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น

และเนื่องจากที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำของและการพัฒนาศักยภาพของผู้แทนเท่าใดนัก การศึกษาส่วนใหญ่มุ่งประเด็นไปที่การศึกษาถึงประสิทธิภาพของรัฐสภา ซึ่งครอบคลุมในหลายมิติและล้วนแล้วแต่เป็นการศึกษาในเชิงโครงสร้างทั้งสิ้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดการศึกษาในครั้งนี้ มีความน่าสนใจและแตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงตัวแปรต่างๆ ที่อาจมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ระดับใด และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง ตลอดจนถึงแนวทางการการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ควรจะเป็นอย่างไรเพื่อที่จะนำผลลัพธ์ที่ได้จะสามารถพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปการวิจัยแบบเชิงปริมาณ เพื่อวิเคราะห์ค้นหาตัวแปรเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จากนั้นนำตัวแปรมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาสังเคราะห์สร้างเป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศไทย จำนวน 51,239,638 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศไทย ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ (Stratum) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุม และคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศไทย จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยดำเนินการ ดังนี้ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ของการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ 1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ในพื้นที่มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) เป็นมาตราส่วนบัญญัติ (Nominal scale) และเรียงลำดับ (Ordinal scale) 2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาจริยธรรม 2) ด้านความสำนึกรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่ และ 3) ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ด้านการตัดสินใจ 3) ด้านการเสียสละ 4) ด้านผลประโยชน์ 5) ด้านตรวจสอบคุณสมบัติ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ประเทศไทยหลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
อายุ	อายุตั้งแต่ 18-25 ปี	82	20.5
	26-35 ปี	121	30.3
	36-45 ปี	116	29.0
	46 ปีขึ้นไป	81	20.3
รวม		400	100
เพศ	ชาย	209	50.9
	หญิง	188	49.1
รวม		397	100
สถานะ	โสด	167	41.8
	ไม่โสด	233	58.3
รวม		400	100
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	196	49.0
	ปริญญาตรี	143	35.8
	สูงกว่าปริญญาตรี	61	15.3
รวม		400	100
อาชีพ	เกษตรกร	251	62.7
	ข้าราชการ	149	37.3
รวม		400	100

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 26-35 ปีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาคือ 36-45 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 อายุตั้งแต่ 18-25 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 ส่วนใหญ่เพศหญิง จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 ส่วนใหญ่มีสถานะไม่โสด จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือสถานะโสด จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาคือข้าราชการ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาจริยธรรม	3.03	0.31	ปานกลาง
ด้านความสำนึกรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่	3.04	0.52	ปานกลาง
ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน	3.29	0.16	ปานกลาง
รวม	3.12	0.28	ปานกลาง

ระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.12$ S.D.=0.28) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน ($\bar{X}=3.29$ S.D.=0.16) ด้านความสำนึกรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่ ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.52) และด้านการพัฒนาจริยธรรม ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	3.12	0.20	ปานกลาง
ด้านการตัดสินใจ	3.03	0.75	ปานกลาง
ด้านการเสียสละ	3.07	0.50	ปานกลาง
ด้านผลประโยชน์	3.02	0.53	ปานกลาง
ด้านตรวจสอบคุณสมบัติ	3.12	0.63	ปานกลาง
รวม	3.07	0.39	ปานกลาง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.39) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ด้านตรวจสอบคุณสมบัติ ($\bar{X}=3.12$ S.D.=0.63) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=3.12$ S.D.=0.20) ด้านการเสียดสี ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.50) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.75) และด้านผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.329	0.301		4.419	0.000*	0.737	1.920
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน X1	-0.018	0.105	-0.010	-0.172	0.864	-0.225	0.189
ด้านการตัดสินใจ X2	0.220	0.046	0.419	4.816	0.000*	0.130	0.310
ด้านการเสียดสี X3	0.358	0.062	0.453	5.767	0.000*	0.236	0.481
ด้านผลประโยชน์ X4	0.596	0.098	0.720	6.061	0.000*	0.403	0.790
ด้านตรวจสอบคุณสมบัติ X5	-0.060	0.162	-0.029	-0.373	0.709	-0.379	0.258

$$SE_{est} = \pm 0.22586$$

$$R = 0.824; R^2=0.678; Adj. R^2 =0.675; F = 1999.192; p\text{-value} =0.01$$

ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้าน พบว่า ด้านผลประโยชน์ X4 ด้านการเสียดสี X3 ด้านการตัดสินใจ X2 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.596, 0.358, 0.220 ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาควรมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างชอบธรรมและไม่เบียดบังเวลาปฏิบัติงานในกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง ปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวมบนพื้นฐานระเบียบ กฎหมาย สร้างแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่น อุทิศตน เสียดสีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวมโดยใช้หลักจริยธรรมมาปรับด้วยวินัยและจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยการใช้อำนาจหน้าที่ความสัมพันธ์ส่วนตัว ซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ประสานความร่วมมือและปฏิบัติงานตามนโยบาย เป้าหมาย ไม่ใช่ใช้เวลาเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ รับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง รู้และปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับระเบียบกฎหมายและรัฐธรรมนูญอย่างเที่ยงธรรมตามความรู้ ความสามารถ ด้วยความถูกต้องรวดเร็ว รอบคอบ ไม่เลือกปฏิบัติ รับฟังข้อเสนองานช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาแก่ประชาชนอย่างเต็มที่

อภิปรายผล

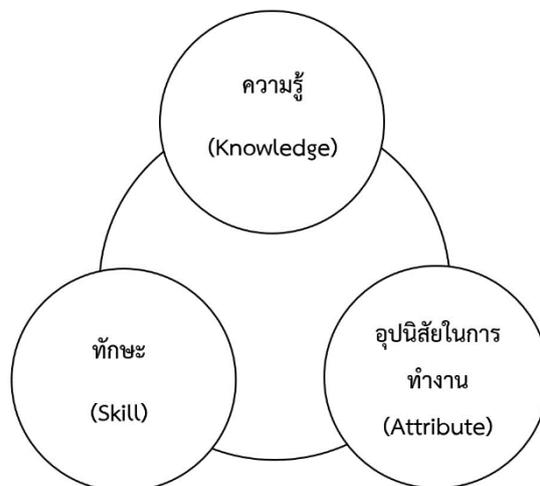
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยที่ผ่านมายังไม่มีการตรวจสอบประเมิน หรือหาแนวทางพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยอย่างจริงจัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐสุดา เวียงอำพลและคณะ (2558) ได้ศึกษา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย: ประสิทธิภาพและความเป็นตัวแทน และจากการศึกษาพบว่าที่ผ่านมายังไม่เคยมีการประเมินประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ตัวแทนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างเป็นระบบมาก่อน มีเพียงตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิผล และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐสภาไทยที่สถาบันพระปกเกล้าได้พัฒนาขึ้นตามกรอบการ ประเมินรัฐสภาของสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union: IPU) เท่านั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงมี แนวคิดที่จะสร้างตัวชี้วัดความเป็นตัวแทนขึ้น โดยผู้ศึกษาได้นำเกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรัฐสภาไทยของสหภาพรัฐสภา (IPU) ที่พัฒนาโดยสถาบันพระปกเกล้าในส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาปรับใช้ประกอบกับนำอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาเป็นกรอบในการศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาตัวชี้วัดดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถนำตัวชี้วัดความเป็นตัวแทนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประเมินประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ตัวแทนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตนเองเลือกเข้าไปว่าทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ นอกจากนี้เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นำตัวชี้วัดดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับบทบาทของตนเองให้สอดคล้องกับการเป็นตัวแทนปวงชนชาวไทยให้สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักณา ภูระบุตรและคณะ (2561) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร ด้านนโยบายพรรค และภาพลักษณ์ ของพรรคที่สังกัดอยู่ในระดับมาก แต่ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์กับผู้สมัคร อยู่ในระดับน้อย ซึ่งประชาชนที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน. ผลการวิจัยนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนทางด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครในการเลือกผู้สมัครที่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่โกงกินเข้าถึงได้ง่ายขอความช่วยเหลือ และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน ทางด้านนโยบายพรรคและภาพลักษณ์ของ พรรคที่สังกัด เป็นพรรคมีผลงานเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไปไม่มีชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ในทางที่ดี

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางในการพัฒนาควรมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างชอบธรรมและไม่เบียดบังเวลาปฏิบัติงานในกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวมบนพื้นฐานระเบียบ กฎหมาย สร้างแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่น อุทิศตน เสียสละปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวมโดยใช้หลักจริยธรรมมาปรับด้วยวินัยและจริยธรรมในการปฏิบัติ

หน้าที่ เพื่อไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยการใช้อำนาจหน้าที่ความสัมพันธ์ส่วนตัว ชื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ประสานความร่วมมือและปฏิบัติงานตามนโยบาย เป้าหมาย ไม่ใช่เวลาเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ รับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ หรือการทํานิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง รู้และปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับระเบียบกฎหมายและรัฐธรรมนูญอย่างเที่ยงธรรมตามความรู้ ความสามารถ ด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว รอบคอบ ไม่เลือกปฏิบัติ รับฟังข้อเสนอแนะช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ แนวทางจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงสามารถใช้เป็นบรรทัดฐาน และกฎเกณฑ์ในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐสุตา เวียงอำพลและคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยกับแนวคิดความเป็นตัวแทนระดับชาติ. โดยในการวิเคราะห์การทำหน้าที่ที่ผ่านมาของผู้แทน ความเป็นตัวแทนชาติมาเป็นฐานคิดสำคัญและได้นำเกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมิน การดำเนินงานของรัฐสภาไทยที่สถาบันพระปกเกล้าได้พัฒนาขึ้นตามกรอบการ ประเมินรัฐสภาของสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union : IPU) โดยได้ ทำการคัดเลือกเกณฑ์และตัวชี้วัดในส่วนที่เกี่ยวกับผู้แทนมาปรับใช้ ประกอบกับนำ อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยมาเป็นกรอบในการศึกษา โดยภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าวพบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อการทำหน้าที่ของผู้แทนได้แก่ 1. สถานะของพรรคการเมือง ที่ผู้แทนสังกัด 2. ภูมิหลังอาชีพหรือประสบการณ์ทางการเมืองของผู้แทน 3. ความคาดหวังของประชาชน ในเขตเลือกตั้ง ซึ่งการศึกษาวิจัยชิ้นนี้จะนำไปสู่การปรับบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการทำหน้าที่ตัวแทนให้มีความเหมาะสมกับสถานะตัวแทนชาติเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่ผู้แทนปวงชนชาวไทยได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สิ่งสำคัญที่ควรมีในการพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1. **ความรู้ (Knowledge)** เป็นความรู้ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรมีเกี่ยวกับเรื่องของการปฏิบัติงาน หน้าที่ว่าควรจะทำอย่างไร มีขั้นตอนรูปแบบในการทำงานความคิดที่ทัศนคติที่ถูกต้องและชัดเจน สามารถมีการ

ประยุกต์ใช้ต่อไปได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด ความรู้จะช่วยให้เกิดการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอนอย่างเป็นระเบียบจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปโดยง่ายและมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะ (Skill) เป็นความสามารถในการลงมือทำของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เกิดผลลัพธ์อันพึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ความหลากหลายในการปฏิบัติงานมีไหวพริบสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ซึ่งในแต่ละบุคคลจะมีความสามารถที่แตกต่างกัน สิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานคือความสม่ำเสมอและสามารถพัฒนาขึ้นไปได้อีก ทักษะจะเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน

3. อุปนิสัยในการทำงาน (Attribute) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ปฏิบัติงานอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่านิยม การแสดงออกและแรงจูงใจ ความกระตือรือร้น ความอดทน และขยันขันแข็งในการปฏิบัติงาน จะส่งผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีภาพลักษณ์ที่ดี การยอมรับฟังความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

สรุป

ผู้วิจัยสรุปจากการวิเคราะห์สังเคราะห์งานวิจัยการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานครจากความสำคัญของปัญหาประสิทธิภาพในการทำงานของผู้แทนราษฎรไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนวิธีดำเนินการวิจัยทั้งรูปแบบการวิจัยคำนวณประชากรกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์หาข้อมูลและสถิติ จากนั้นวิเคราะห์แบบสอบถามและได้ค่าสถิติแล้วนำมาสรุปและอภิปรายผล การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในเขตกรุงเทพมหานครควรมีการให้ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่ายการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพโดยใช้หลักจริยธรรมมาปรับใช้อย่างมีแผนแม่บทอย่างชัดเจนการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักสำนึกรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่ ความเอาใจใส่ รวมถึงมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผลคุณภาพการทำงาน เพื่อการทำงานของผู้แทนราษฎรมีการพัฒนาประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนาศักยภาพเชิงบุคคลให้ดียิ่งขึ้นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย โดยชุมชนมีส่วนร่วมหรือให้หน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชนเข้ามามีบทบาท ซึ่งพร้อมที่จะช่วยเหลือในการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย อย่างชัดเจน

1.2 ด้านการพัฒนา ควรให้ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่าย โดยไม่มีการเลือกความสำคัญของหน่วยงาน ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย

1.3 ผู้บริหารหรือบุคลากรภาครัฐควรมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดศาสตร์ มีแผนในการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย อย่างชัดเจนซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม และสามารถนำยุทธศาสตร์นั้นๆ ไปปฏิบัติเป็นรูปร่างตามความต้องการของประชาชนอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ด้านการพัฒนาจริยธรรม ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย โดยใช้หลักจริยธรรมมาปรับใช้อย่างมีแผนแม่บทอย่างชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำไปใช้ และสามารถนำยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ด้านความสำนึกรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่ ควรให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วนในการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักสำนึกรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่ ความเอาใจใส่ ติดตามในการทำงานอย่างคุ้มค่าและที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน ควรสร้างความไว้วางใจต่อประชาชน และสร้างผลงานที่สามารถจับต้องได้ให้กับประชาชน มีความอยู่ดี กินดี มีสุข ในชุมชน และสวัสดิการต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1 ควรศึกษาการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย โดยทุกภาคส่วนและชุมชนมีส่วนร่วม เชิงเนื้อหาและเชิงวิเคราะห์ โดยใช้หน่วยงานทุกองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมที่หลากหลาย เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงเป็นรูปแบบต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2) ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ควรจะเพิ่มเนื้อหาสาระเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการแก้ไขได้อย่างลึกซึ้งอย่างและต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window*. กรุงเทพฯ: สามลดา.

ณัฐสุดา เวียงอำพลและคณะ. (2558). สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยกับแนวคิดความเป็นตัวแทนระดับชาติ. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 13(3), 59-82.

นพดล พลเสน. (2559). *การที่รัฐธรรมนูญกำหนดบังคับให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัดพรรคการเมืองสอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยหรือไม่*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และชาญชัย แสวงศักดิ์. (2560). *การปฏิรูปการเมืองฝรั่งเศสข้อคิดในการปฏิรูปการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ไพรวลัย เคนพรม. (2560). *พรรคการเมืองเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลัคนา อูระบุตรและคณะ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. *Journal of Nakhonratchasima College*, 12(3), 140-149.

สมบัติ อารังญวงค์. (2561). *พรรคการเมืองอเมริกา*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rdEd. New York: Harper and Row Publications.

การจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Solar Cell Development Management in Surat Thani Province

دنۇپل لىمسكول¹ و ٲسكۇشا ٲنن ٲكٲانانن²
Danupon Limsakool¹ and Taschapat Yuktananda²

คณะศึลปศาสตร ๓หาวิทยาลัยเกรก
Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: ¹danuponlim23@outlook.com

Retrieved: February 23, 2023; Revised: August 26, 2023; Accepted: August 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 3) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยนำตัวแปรที่วิเคราะห์ได้ทางสถิติไปสร้างแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกแล้วนำมาสังเคราะห์สร้างเป็นการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.93)

แนวทางในการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.09$ S.D.=0.86)

ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความรวดเร็ว X_3 ด้านวิธีปฏิบัติงาน X_4 ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.276 และ 0.821 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การจัดการ; พัฒนา; โซล่าเซลล์; จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Abstract

The objectives of this research are: 1) To study and analyze the problems in managing the development of solar cells in Surat Thani Province, and 2) To study and find ways to manage and develop solar cells in Surat Thani Province, and 3) To study about the management of solar cell development in Surat Thani Province is a quantitative research. The sample used in the research were people government agency Entrepreneurs in the area of Surat Thani, totaling 400 people. The research tool was a questionnaire created by studying documents. Theory and relevant research are tools for collecting data from the sample. Which covers the content and objectives of the study according to the conceptual framework of the source and dependent variables. The statistically analyzed variables were used to create a questionnaire for collecting data with the informants. In order to gain in-depth information and then synthesize to create a solar cell development management in Surat Thani province.

The research found that State of the problem management of solar cell development in Surat Thani Province. Overall, the initial variables in all aspects were found to be at a moderate level (\bar{X} =3.06 S.D.=0.93)

Guidelines for managing the development of solar cells in Surat Thani Province dependent variables Overall, all aspects were found to be at a moderate level (\bar{X} =3.09 SD=0.86)

The importance value of the factors influencing Solar Cell Development Management in Surat Thani province from all aspects significantly are fast aspect X4 and operation method aspect X3. Both independent variables have coefficient of the predictor in raw score (b) equals 0.276 and 0.821 respectively.

Keywords: Management; Development; Solar Cell; Surat Thani Province

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทำให้ค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณีเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนจะมีประสบการณ์ตรงตั้งแต่เริ่มต้นของชีวิตที่ต่างมีความแตกต่างกันมีวิถีการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างหลากหลายโดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วก่อให้เกิดการตัดสินใจและบทบาทหน้าที่ที่ดีสู่สังคมขนาดใหญ่ในระดับประเทศได้ (ธรรมาพัฒน์ ยุกตานนท์, 2565)

สังคมปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร มนุษย์ถือว่าเป็นสัตว์สังคม จึงเป็นธรรมชาติที่มนุษย์จะต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มีการทำงานและแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบตามบทบาทของ

แต่ละคน มนุษย์จึงได้รับความสะดวกสบายจากวิทยาการทางการสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่เหล่านั้น แต่ในขณะเดียวกันก็ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย ทั้งปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมรวมถึงสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ (อิศรัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์, 2562)

ปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง ผู้คนในสังคมทั้งเด็กและผู้ใหญ่สามารถที่จะเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกมากขึ้น แต่เนื่องด้วยปัจจุบันทั่วโลกกำลังเผชิญกับสถานการณ์การแพร่กระจายเชื้อ COVID-19 จึงทำให้การเว้นระยะห่างทางสังคมถูกนำมาเป็นข้อกำหนด ที่ส่งผลกระทบต่อการทำกิจกรรมของผู้คนในหลายประเภท (อิศรัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์, 2565)

ปัจจุบันประเทศไทยต้องพึ่งพาการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงหลายประเภททั้ง น้ำมันดิบ ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติ ซึ่งการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงนั้นก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมหลายประการ ดังเช่น ปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปัญหาทางด้านมลพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง หรือว่าจะเป็นเรื่องของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งเป็นประเด็นที่ทั่วโลกกำลังให้ความสำคัญ นอกจากนี้รัฐบาลของหลายประเทศมีความพยายามร่วมกันที่จะหาวิธีการและแนวทางในการหยุดยั้งหรือชะลอปัญหาดังกล่าว โดยหนึ่งในวิธีการที่ใช้ในหลายประเทศคือการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนเพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้จากเชื้อเพลิง (ธนชัย ลีสารุจิ, 2562)

พลังงานไฟฟ้าถือเป็นหนึ่งปัจจัยสำคัญในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคนทุกคน ซึ่งความต้องการใช้ไฟฟ้าในปัจจุบันมีแนวโน้มการใช้ไฟฟ้าที่สูงขึ้นทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจและบริหารต่าง ๆ รวมทั้งในส่วนของครัวเรือน ประกอบกับในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาภาวะโลกร้อน และได้หันมาให้ความสำคัญกับพลังงานทางเลือกมากขึ้น ซึ่งพลังงานทางเลือกนั้นสามารถช่วยลดผลเสีย มลพิษต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม อาทิ พลังงานไฟฟ้าจากน้ำ พลังงานไฟฟ้าจากลม และพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ ดังนั้นในภาคของผู้ผลิตและผู้ให้บริการทางด้านพลังงานไฟฟ้าในปัจจุบันจึงมีความตื่นตัวกับการผลิตไฟฟ้า การผลิตสินค้า และการให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทางเลือกมากขึ้นเช่นกัน พลังงานไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์เป็นอีกหนึ่งพลังงานทางเลือกที่เป็นที่นิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบันในประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันในหลาย ๆ ประเทศได้มีการลงทุนโครงการด้านอุตสาหกรรมการผลิตโซลาร์เซลล์ และการทำโซลาร์ฟาร์มเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้า เช่น จีน และอินเดียซึ่งเป็นผู้นำด้านการผลิต และผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เป็นอันดับต้นในภูมิภาคเอเชีย จากการพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์อย่างต่อเนื่องทำให้ต้นทุนของการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์มีแนวโน้มของราคาที่ต่ำลงส่งผลให้ผู้บริโภคใช้ไฟฟ้าสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดังกล่าวได้มากขึ้น ทั้งนี้ ในประเทศไทยเองก็ได้เริ่มมีการนำเทคโนโลยีด้านพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์เข้ามาใช้และพัฒนาเช่นกันทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องทางด้านพลังงานไฟฟ้าก็ได้มีการสนับสนุนการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้ารายใหญ่ การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่ดำเนินธุรกิจโครงข่ายและบริการไฟฟ้า รวมถึงกระทรวงพลังงานต่างก็ได้มีการเตรียมแผนเพื่อรองรับเทคโนโลยีโซลาร์เซลล์ดังกล่าว

โดยเฉพาะระบบสมาร์ตกริด (Smart Grid) หรือสายส่งอัจฉริยะซึ่งอยู่ในระหว่างการพัฒนาให้เกิดขึ้นในประเทศไทย (ฉนวน กนกวรรณ, 2561)

ในสถานการณ์ปัจจุบันพลังงานไฟฟ้ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน แต่ในขณะที่แหล่งเชื้อเพลิงทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นทรัพยากรในการผลิตกระแสไฟฟ้าลดลงอย่างต่อเนื่องและกำลังจะหมดไป ดังนั้นการค้นคว้าวิจัย และพัฒนาการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบอื่น เช่น พลังงานแสงอาทิตย์พลังงานลม พลังงานน้ำ และพลังงานชีวมวล ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกพ.ศ. 2558 – 2579 ของรัฐบาล พลังงานหมุนเวียนที่นิยมมากที่สุดของประเทศไทย คือ พลังงานแสงอาทิตย์เพราะศักยภาพการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ของประเทศไทยมีค่อนข้างสูงมาก ด้วยภูมิประเทศที่อยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร ทำให้ได้รับพลังงานแสงอาทิตย์โดยเฉลี่ยสูง รัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่จะพัฒนาแหล่งพลังงานทดแทน (renewable energy) เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและพลังงานให้กับประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาพลังงานทดแทน ในการผลิตไฟฟ้าซึ่งประเทศไทยมีศักยภาพของพลังงานทดแทนในการผลิตไฟฟ้าหลายประเภท โดยแนวทางในการพัฒนาพลังงานทดแทนในการผลิตไฟฟ้าของประเทศต้องมีการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด (scared resources) และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งหากสามารถนำพลังงานเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ก็จะแหล่งพลังงานที่ยั่งยืนของประเทศได้ แต่ข้อจำกัดของการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนนั้น คือ การใช้พื้นที่ค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานชนิดอื่น ๆ (สุรเชษฐ์ มิตสานนท์ และคณะ, 2563)

ปัญหาทางพลังงานถือเป็นปัจจัยที่สำคัญและนับวันจะมีผลกระทบรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้นทุกปี เชื้อเพลิงต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน เป็นต้น มีปริมาณน้อยลงทุกปีและคงหมดไปในอนาคต นอกจากนี้ราคาของเชื้อเพลิงดังกล่าวยังมีความผันผวนไปในทางที่สูงขึ้นตามเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ และการเมืองโลก และถึงแม้การผลิตไฟฟ้าสามารถผลิตได้ด้วยพลังน้ำซึ่งเป็นพลังงานหมุนเวียน ได้แก่ แสงอาทิตย์ ลม ชีวมวล น้ำและไฮโดรเจน เป็นต้น เป็นพลังงานที่สะอาดไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งนำแนวโน้มทิศทางการใช้พลังงานในอนาคตมาร่วมพิจารณากำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่เหมาะสมด้วยประเทศไทยใช้พลังงานในการผลิตกระแสไฟฟ้า การคมนาคม การบริการ และการผลิตทั้งในภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรม โดยพลังงานที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ส่วนใหญ่ได้จากพลังงานสิ้นเปลือง โดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงนับวันมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกที ในขณะที่ประเทศไทยไม่มีแหล่งน้ำมันเพียงพอับความต้องการใช้ในประเทศ พลังงานแสงอาทิตย์ เป็นพลังงานทดแทนที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ประโยชน์เป็นอย่างมาก โดยพลังงานแสงอาทิตย์สามารถเปลี่ยนรูปเป็นพลังงานไฟฟ้าด้วยการใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่า เซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Cell) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ทำการเปลี่ยนจากพลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานไฟฟ้า พลังงานทางเลือกจากเซลล์แสงอาทิตย์ จะสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าให้อาคารที่อยู่อาศัยได้ อีกทั้งยังจะก่อประโยชน์ให้กับผู้อยู่อาศัย อาทิ การนำเซลล์แสงอาทิตย์ไปใช้เป็นอุปกรณ์บังแดดให้กับอาคารเพื่อลดความร้อนที่สะสมในอาคาร และลดภาระการทำความเย็นให้กับอาคารปรับอากาศได้ สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าแจกจ่ายให้กับผู้อยู่อาศัยในอาคาร เมื่อเกิดปัญหาขัดข้องจากหน่วยงานผู้จำหน่ายไฟฟ้าหรือเมื่อเกิดภัยพิบัติ กระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้ยังสามารถส่งขายคืนให้กับหน่วยงานผู้จำหน่ายไฟฟ้าในราคาที่สูงกว่าการซื้อบริโภคใช้ในอาคาร ถือเป็นการสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนได้อีก

ทางหนึ่ง อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐตามนโยบายพลังงานทดแทนทั้งด้านการลงทุนและการลดหย่อนภาษี เป็นที่ทราบกันดีว่าเราได้พลังงานมาจากดวงอาทิตย์ทุกวัน ในขณะที่พลังงานเชื้อเพลิงอื่นกำลังจะหมดโลกและแพงขึ้นเรื่อย ๆ (พิชิต ภาสบุตร, 2564)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีด้วยเหตุผลที่ว่า ในปัจจุบันมีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ที่ผ่านจากโซลาร์เซลล์เป็นจำนวนมาก เพราะมีความสะดวกสบายและสามารถหาใช้ได้ง่าย และในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ใช้พลังงานเป็นจำนวนมาก จากปัญหาที่เกิดขึ้นเรื่องของประสิทธิภาพและคุณภาพของโซลาร์เซลล์ที่ต้องได้รับการปรับปรุงจากการใช้งานมาเป็นเวลานานและปัญหาการมีไม่เพียงพอของโซลาร์เซลล์ต่อการใช้งาน การจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงมีความจำเป็นที่จะทำให้ปัญหาของโซลาร์เซลล์สามารถหมดไป ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อที่จะนำไปแก้ไขและพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาหาแนวทางในการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อวิเคราะห์ค้นหาตัวแปรเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากนั้นนำตัวแปรที่วิเคราะห์ได้ทางสถิติไปสร้างแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกแล้วนำมาสังเคราะห์สร้างเป็นแนวทางในการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 853,475 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ (Stratum) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุม และคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้น โดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้

ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ของการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประกอบการอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น (Multiple Regression Stepwise Analysis) ประกอบการอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรณข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่อายุ 18-35 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคืออายุ 26-40 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 อายุ 46-60 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนเป็นเพศชาย จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และส่วนใหญ่มีอาชีพทั่วไป จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมามีอาชีพข้าราชการ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ตามลำดับ

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการวางแผน	3.01	0.86	ปานกลาง
ด้านการดำเนินงาน	3.07	0.95	ปานกลาง
ด้านความรวดเร็ว	2.86	1.07	ปานกลาง
ด้านวิธีปฏิบัติงาน	3.26	0.89	ปานกลาง
ด้านการแก้ไขปัญหา	3.01	0.87	ปานกลาง
ด้านเทคโนโลยี	3.13	0.94	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	0.93	ปานกลาง

สภาพปัญหาการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.93) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวิธีปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$ S.D.=0.89) ด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.13$ S.D.=0.94) ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.95) ด้านการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.87) ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.86) และด้านความรวดเร็ว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.86$ S.D.=1.07) ตามลำดับ

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแนวทางในการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหาร	3.15	0.71	ปานกลาง
ด้านความต้องการ	3.04	0.90	ปานกลาง
ด้านความพึงพอใจ	3.09	0.97	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.09	0.86	ปานกลาง

แนวทางในการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$ S.D.=0.86) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$ S.D.=0.71) ด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$ S.D.=0.97) ด้านต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.90) และด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.96$ S.D.=0.79) ตามลำดับ

ตารางลำดับตัวแปรที่ ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	0.892	0.030		17.555	0.000*	0.766	0.955
ด้านการวางแผน X_1	0.115	0.077	0.111	1.131	0.052	-0.068	0.375
ด้านการดำเนินงาน X_2	0.004	0.058	0.003	0.655	0.777	-0.017	0.038
ด้านความรวดเร็ว X_3	0.276	0.029	0.542	29.782	0.000*	0.441	0.154
ด้านวิธีปฏิบัติงาน X_4	0.821	0.052	0.510	33.088	0.000*	0.375	0.888
ด้านการแก้ไขปัญหา X_5	-0.136	0.075	-0.116	-1.413	0.080	-0.250	0.063
ด้านเทคโนโลยี X_6	0.016	0.034	0.271	0.221	0.115	0.989	0.655

$$SE_{est} = \pm 0.03970$$

$$R = 0.955; R^2 = 0.889; Adj. R^2 = 0.979; F = 5991.190; p\text{-value} = 0.01$$

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความรวดเร็ว X_3 ด้านวิธีปฏิบัติงาน X_4 ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพหุคูณในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.276 และ 0.821 ตามลำดับ

ระดับที่ไม่มีการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการวางแผน X_1 ด้านการดำเนินงาน X_2 ด้านการแก้ไขปัญหา X_5 ด้านเทคโนโลยี X_6 ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรร่วมกันพหุคูณการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ 96.5%

อภิปรายผล

สภาพปัญหาการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง จะเห็นได้ว่าการวางแผนมีสภาพปัญหาในเรื่องของการจัดเตรียมสถานที่ การพูดคุยและวิเคราะห์กำหนดปัจจัยต่าง ๆ ของบุคลากรยังมีการเตรียมความพร้อมไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ด้านการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของอุปกรณ์เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงานและการประสานงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ด้านความรวดเร็วในการปรับปรุงคุณภาพของโซล่าเซลล์ให้เกิดประสิทธิภาพ การคิดวิเคราะห์ และการมีไหวพริบแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ด้านวิธีปฏิบัติงานการตรวจสอบคุณภาพและพื้นที่ที่ใช้ในการติดตั้งโซล่าเซลล์ ด้านการแก้ไขปัญหาบุคลากรการมีไหวพริบเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหา การรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอุปกรณ์ชำรุด สถานที่ในการติดตั้ง และสภาพอากาศที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ด้านเทคโนโลยีจะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมกับปัจจุบันที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระวิศิษฎ์ ธรรมรส (2560) ในเรื่องปัญหาของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความสำคัญในการใช้งานโซล่าเซลล์ ที่ได้ศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการบำรุงรักษาระบบโซล่าเซลล์ ของโรงเรียนในเขตทุรกันดาร: โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปิล็อคคี และจากการศึกษาพบว่า ระบบโซล่าเซลล์ในโรงเรียนมีการชำรุดทั้งที่เกิดจากการใช้งานปกติและความผิดพลาดในการบำรุงรักษา อุปกรณ์ที่เสียหายบ่อยที่สุด คือ อินเวอร์เตอร์ที่ชำรุดจากการถูกฟ้าผ่า รongลงมาคือแบตเตอรี่ และปัญหาเรื่องแผงโซล่าเซลล์เสียหายพบว่ามีน้อยที่สุดตามลำดับ สภาพอากาศ ฝุ่นละอองส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบ การขาดทักษะและความรู้ในการบำรุงรักษาระบบของบุคลากร ทำให้ไม่สามารถที่จะวิเคราะห์วางแผนในการดูแลตรวจสอบ

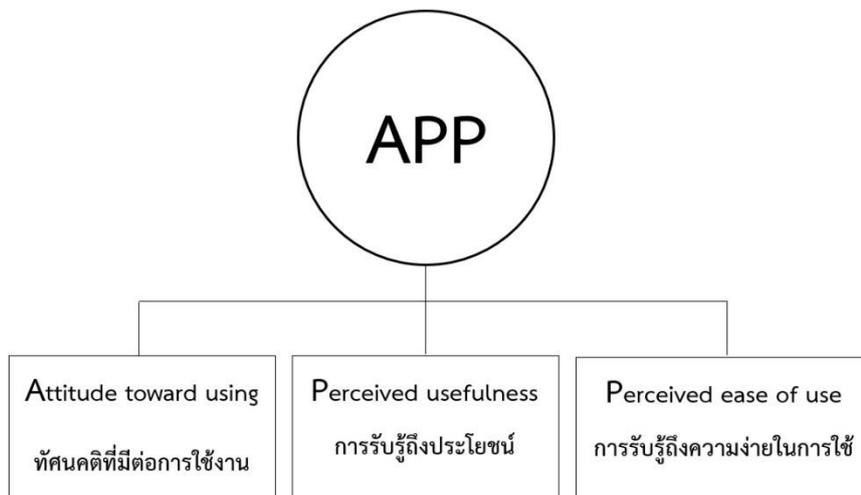
แนวทางในการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีควรมีวิธีในการปฏิบัติงานกำหนดการทำงานอย่างชัดเจน การตรวจสอบพื้นที่ ความล่าช้า การดูแลเอาใจใส่ การกำหนดหน้าที่ให้กับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และตรวจสอบคุณภาพของโซล่าเซลล์ การใช้เทคโนโลยีควรมีความทันสมัยให้เหมาะสมกับปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการใช้เทคโนโลยีในการปรับโครงสร้างของพื้นที่ ใช้เทคโนโลยีในการคำนวณค่าของพลังงานแสงอาทิตย์ที่มีผลต่อการพัฒนาโซล่าเซลล์ การตรวจสอบคุณภาพของเทคโนโลยีเพื่อการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลที่ว่าโลกในปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลาในแต่ละปี จะต้องตามให้ทันและมีความทันสมัยอยู่ตลอด เรื่องการดำเนินงาน ควรเช็คประสิทธิภาพของอุปกรณ์ในการทำงาน ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบุคลากรมีความเข้าใจงาน ควรมีไหวพริบในการแก้ไขปัญหา การปรับเปลี่ยนแผงโซล่าเซลล์ การจัดการพื้นที่ การรับมือกับสภาพอากาศที่มีผลต่อการ

ปฏิบัติงาน และการจัดการหาอุปกรณ์ทดแทนในกรณีที่อยู่อุปกรณ์ชำรุด การจัดเตรียมสถานที่ การพูดคุยวางแผนของบุคลากร การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา การกำหนดเป้าหมาย และการจัดเตรียมความพร้อมอุปกรณ์ในการพัฒนา ควบลดขั้นตอนการพัฒนาให้น้อยที่สุดต่อการใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านความเร็วในการติดตั้งโซล่าเซลล์ ในการปรับปรุงคุณภาพโซล่าเซลล์ ในการจัดเตรียมพื้นที่ และในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้เพื่อการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้อย่างเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความเร็ว และด้านวิธีปฏิบัติงาน ระดับที่ไม่มีการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการแก้ไขปัญหา และด้านเทคโนโลยี ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบูลย์ เกียรติสุขคนธา (2564) ซึ่งได้ศึกษา การปรับปรุงประสิทธิภาพในช่วงโหลดน้อยของอินเวอร์เตอร์แบบเชื่อมต่อกิตสำหรับกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา และจากการศึกษาพบว่าวิธีการที่นำเสนอสามารถเพิ่มกำลังไฟฟ้าด้านออกให้สูงขึ้นและส่งผลให้ประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบดั้งเดิม เนื่องจากในช่วงที่ความเข้มแสงต่ำกำลังไฟฟ้าด้านเข้าของอินเวอร์เตอร์ก็จะมีค่าต่ำส่งผลให้ประสิทธิภาพจะมีค่าต่ำไปด้วย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

โซล่าเซลล์เป็นนวัตกรรมที่หลายคนรู้จัก เป็นเครื่องมือที่ช่วยเปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์ให้กลายเป็นพลังงานไฟฟ้าที่สามารถใช้ทดแทนกันได้ สามารถนำพลังที่ไม่มีวันหมดจากดวงอาทิตย์มาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างอิสระ ได้ประโยชน์จากการศึกษางานวิจัยทำให้ได้หลักการ 3 ข้อ ดังนี้

1. ทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน (Attitude toward using) ความเชื่อ ความคิดเห็น และความคาดหวังของผู้ที่ใช้โซล่าเซลล์ที่จะทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมกระทำต่าง ๆ ที่แสดงออกมาเกิดผลลัพธ์และนำไปสร้างประโยชน์ต่อไปได้

2. การรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived usefulness) ระดับความเชื่อของบุคคลที่มีโอกาส เป็นผู้ใช้งานโซล่าเซลล์ที่เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม มีแนวโน้มช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การผลิตไฟฟ้าที่เป็นพลังงานสะอาด และช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย

3. การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้ (Perceived ease of use) การรับรู้การใช้งานเป็นระดับของความเชื่อ ความคาดหวังของผู้ที่จะใช้โซล่าเซลล์ว่า การใช้งานสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่าย โดยไม่ต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะใช้หรือเข้าใจ ซึ่งจะสามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งานในสังคมได้

สรุป

ปัญหาทางพลังงานถือเป็นปัจจัยที่สำคัญ ในปัจจุบันประเทศไทยต้องพึ่งพาการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงหลายประเภท ซึ่งการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงนั้นก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม และความ ต้องการใช้ไฟฟ้า ในปัจจุบันมีแนวโน้มการใช้ไฟฟ้าที่สูงขึ้น พลังงานไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์เป็นอีกหนึ่งพลังงานทางเลือกที่เป็นที่นิยมและใช้กันอย่างแพร่หลาย และในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ใช้พลังงานเป็นจำนวนมากและยังขาดแคลน จากการศึกษาแนวทางควรมีวิธีในการปฏิบัติงานกำหนดการทำงานอย่างชัดเจน การตรวจสอบคุณภาพของโซล่าเซลล์ใช้เทคโนโลยีควรมีความทันสมัยให้เหมาะสมกับปัจจุบัน ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบบุคลากรมีความเข้าใจงาน และมีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อที่จะเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระบบโซล่าเซลล์และพลังงานทดแทนเบื้องต้นให้กับประชาชนในพื้นที่

2) ควรมีการรณรงค์ให้กลุ่มประชาชนผู้ใช้โซล่าเซลล์อยู่แล้วหรือหน่วยงานจากทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีความรู้ในเรื่องของการจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ ร่วมจัดตั้งกลุ่มชุมชนเพื่อส่งต่อความรู้ ช่วยเหลือ ร่วมถึงร่วมกันหาแนวทางเพื่อพัฒนาโซล่าเซลล์

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ควรมีการจัดทำพัฒนาโมดูลโซล่าเซลล์ต้นแบบที่มีประสิทธิภาพสูง และมีราคาที่สามารถจับต้องได้ สำหรับคนทุกระดับ

2) ควรมีการสำรวจและวิเคราะห์ติดตามผลลัพธ์ของประสิทธิภาพของโซล่าเซลล์หลังจากได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อต่อยอดพัฒนาด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆต่อไป รวมถึงปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1) การศึกษาเชิงวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับจัดการพัฒนาโซล่าเซลล์ ที่เจาะลึกมากยิ่งขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงเนื้อหาและเชิงวิเคราะห์เพื่อนำมาซึ่งปัจจัยที่จะเป็นแนวทางการจัดการพัฒนาต่อไป

2) ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาโซลาร์เซลล์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรจะเพิ่มเนื้อหาสาระเชิงปฏิบัติและผลลัพธ์ของประสิทธิภาพหลังการพัฒนาโซลาร์เซลล์ให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อนำมาวิเคราะห์และวิจัยหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น และต่อเนื่องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2560). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- ณน กนกวรพรรณ. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจติดตั้งโซลาร์เซลล์ และโซลาร์รูฟท็อปของผู้ใช้ไฟฟ้ารายย่อยในเขตนครหลวง* (วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต). วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธนชัย ลีลารุจี. (2562). *การทำนายความผันผวนของปริมาณความเข้มแสงอาทิตย์ในระยะสั้น โดยใช้เทคนิคการถ่ายภาพท้องฟ้า* (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธศุ์ชาพัฒน์ ยุกตานนท์. (2562). *พุทธจริยศาสตร์: ทางเลือกของการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน*. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 6(ฉบับพิเศษ), 624-634.
- ธศุ์ชาพัฒน์ ยุกตานนท์. (2565). *กระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาทโดยพุทธสันติวิธีของศาลเยาวชน และครอบครัวกลาง* (ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธศุ์ชาพัฒน์ ยุกตานนท์. (2565). *การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอน แบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์การแพร่ของเชื้อไวรัส COVID-19*. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 10(3), 509-522.
- พระวิศิษฎ์ ธรรมรสี. (2560). *ปัญหา และอุปสรรคในการบำรุงรักษาระบบโซลาร์เซลล์ของโรงเรียนในเขต ทุรกันดาร : โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปลื้มคี* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชิต ภาสบุตร. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีพลังงานทดแทนโซลาร์เซลล์ในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 6(1), 116-128.
- ไพบุลย์ เกียรติสุขคนธาธร. (2564). *การปรับปรุงประสิทธิภาพในช่วงโหลดน้อยของอินเวอร์เตอร์แบบเชื่อมต่อกับกริดสำหรับกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา* (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- สุรเชษฐ์ มิตสานนท์ และคณะ. (2563). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์แบบทุ่นลอยน้ำ กรณีศึกษา บ้านวังดินสอ จังหวัดพิษณุโลก*. *วารสารเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 11(2),81-91.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rdEd. New York: Harper and Row Publications.

นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา
รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม

Educational innovations and technologies, active learning activities and
educational games. science course about living things and the environment

Grade 5 School of Audio Studies, Nakhon Pathom Province

ณัฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์¹, วิภา ภาคิมิตร² และ ศุภวรรณ เฮงประสาทร³

Ntapat Worapongpat¹, Wipa Pakeemitr² and Supawan Hengprasartporn³

ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีภาคตะวันออกแห่งสุวรรณภูมิ และสถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก
Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship, Tourism and
Education, Eastern Institute of Technology Suvarnabhumi and ducation Educational Innovation Institute
Association for the Promotion of Alternative Education, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹dr.thiwat@gmail.com

Retrieved: February 23, 2023; Revised: August 26, 2023; Accepted: August 27, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกม การศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษาของบทเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม 3) เปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนครปฐม และ 4) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกม การศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัด นครปฐมการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้, แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ครูที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 7 คน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน 3)ดำเนินการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา 4) ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) และ 5) เก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา มีความเหมาะสมกับรายวิชาวิทยาศาสตร์และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปใช้ได้ 2) การใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจได้โดยหลังจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด/ใบงานได้ระดับดี 3) นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น มีคะแนนเฉลี่ย 6.42 คิดเป็นร้อยละ 64.20 แสดงว่า ความสามารถทางการเรียนหลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ที่พัฒนาขึ้นเน้นให้นักเรียนได้มีการฝึกกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ ทำให้นักเรียนฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ 4) ครูและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐมในระดับดีมาก

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก; เกมการศึกษา; นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

Abstract

This article aims to 1) develop a learning process management by using Proactive learning management and educational games suitable for teaching and learning conditions. science subject about life and environment 2) to study the effect of organizing the learning process by using active learning management and educational games in the lessons. Prathomsuksa 5 School of the Deaf, Nakhon Pathom Province 3) to compare learning abilities before and after using learning activities. using active learning management and educational games science subject and 4) to study the satisfaction with learning activities by using active learning management and educational games. Science course on life and environment Prathomsuksa 5 School of Audio Education, Nakhon Pathom Province This research was an experimental research. The tools used to collect data were learning activities, achievement tests. and a satisfaction assessment form Statistics used to analyze the data were content analysis. The population and the sample were 9 students in the first semester of the 2022 academic year, obtained by purposive sampling. 7 teachers with hearing disabilities. The research methods were as follows: 1) A pre-test was conducted. 3) Implement learning activities according to the learning management plan with learning activities using active learning management and educational games 4) conducting post-tests and 5) collecting data.

The results showed that 1) Implementation of the learning process using active learning management and educational games. It is suitable for science subjects and students can learn according to their purpose. have knowledge and understanding can be applied 2) Implementation of the learning process using active learning management and educational games. Knowledge and understanding can be developed after organizing the learning process. Students can do exercises/worksheets at a good level. 3) Students have increased academic progress. with an average score of 6.42, representing 64.20%, indicating that the learning ability after using active learning management activities and educational games science subject about life and environment Grade 5, School of the Deaf, Nakhon Pathom Province This development emphasizes on students having to practice repeated actions often with a variety of learning activities. Make students practice until they become proficient. 4) Teachers and learners are satisfied with learning activities using active learning management. and educational games science subject about life and environment Grade 5, Nakhon Pathom School of the Deaf at a very good level.

Keywords: Active Learning Activities; Educational Games; Students With Disabilities Hearing

บทนำ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ระบุลักษณะ 8 ประการของเด็กสมัยใหม่ไว้ดังนี้ 1) มีอิสระเลือกสิ่งที่ตนเองพอใจแสดงความคิดเห็นและเป็นลักษณะเฉพาะของตน 2 ตัดแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้ตรงตามความพอใจและความต้องการของตน 3) ตรวจสอบหาความจริงเบื้องหลัง 4) เป็นตัวของตัวเองและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อรวมตัวกันเป็นองค์กร 5) ความสนุกสนานในการเล่นเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และชีวิตทางสังคม 6) การร่วมมือและความสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของทุกกิจกรรม 7) ต้องการความเร็วในการสื่อสาร การหาข้อมูลและตอบคำถามและ 8) สร้างนวัตกรรมต่อทุกสิ่งอย่างในชีวิต สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 ก็เช่นกันที่จะตามให้ทันกับผู้เรียนของตน เสาวรี ภูบาลชื่น (2022) การสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคนี้ คือสอนน้อย เรียนมากคือ ครูสอนน้อยลง ครูทำหน้าที่ออกแบบการเรียนรู้ ชักชวนผู้เรียนทบทวนว่าในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้อะไรและอยากเรียนรู้ อะไรเพิ่มขึ้น “เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายโดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในการนี้ ครูต้องลดบทบาทในการสอนและการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อน ๆ” ตลอดจนการใช้เกมประกอบการศึกษา ทำให้สามารถค้นพบความเป็นตัวตนของผู้เรียนและความสามารถของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ได้

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้ให้ความหมายของคำว่า ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่ 1) หูหนวก หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไป มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องทางการได้ยินจนไม่สามารถ รับข้อมูลผ่านทางการได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยิน โดยใช้คลื่นความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่าจะ สูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียง 90 เดซิเบลขึ้นไปทำให้ข้อจำกัดของการได้ยินขาดหายไป การสื่อสารจึงเกิดปัญหาการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงไม่ใช่สอนเหมือนนักเรียนทั่วไป เพราะระดับสติปัญญาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่ได้สูญเสียไปด้วย หากแต่การเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้นั้นมีข้อจำกัด การสอนนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ภาษามือในการสื่อสารเป็นภาษาแรก เพื่อให้เกิดความรู้ ภาษาเขียนจึงเป็นภาษาที่สอง ภาษายิ่งทำให้เกิดการสื่อสารที่ขาดหายไปและทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลงไปด้วยเพราะข้อจำกัดทางการได้ยินและสื่อความหมาย ประเมศวร์ บุญยืน และคณะ (2565)

การจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์มุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้าความรู้และ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์คิดสร้างสรรค์ และเน้นการเชื่อมโยงความรู้กับ กระบวนการมีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้ และแก้ปัญหาที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนตั้งนั้นในการจัดการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล รวมทั้งมีสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรดังกล่าวกนกวรณ เสียงล้ำ และคณะ (2022)

ความสำคัญของวิชาวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่นคง ทั้งด้าน เทคโนโลยี เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การสื่อสาร การคมนาคมและด้านการแพทย์ เป็นต้น ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องใช้ เหตุและผลในการแก้ปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ทดลองเพื่อหาข้อเท็จจริงให้เกิดขึ้น เป็นวิชาที่เรียนรู้จากสิ่งรอบตัวเรา ทั้งสิ้น การเรียนการสอนผู้ที่มีบกพร่องทางการได้ยินในวิชาวิทยาศาสตร์เป็นวิชาที่จะต้องถ่ายทอดองค์ความรู้ใน นักเรียน เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้มากที่สุดเพราะวิชาวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องใกล้ตัว เรื่องรอบตัว หากนักเรียน สามารถเข้าใจวิชาวิทยาศาสตร์ได้ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งเป็นงานที่ทำหายสำหรับครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องคิดหา แนวทางในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์นี้ให้เกิดองค์ความรู้และทำให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผลได้

จากประสบการณ์การสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเนื้อหาอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นมาจากธรรมชาติ ของเนื้อหาในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ต้องอาศัยจินตนาการในการเรียนสูง ผนวกกับต้องอาศัยความเข้าใจการวิเคราะห์ ดังนั้น นักเรียนจึงมักมองว่า เนื้อหา ในรายวิชาวิทยาศาสตร์เป็นเนื้อหาที่ยาก มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากมายที่ไม่คุ้นเคย ทำให้ไม่สนุกในการ เรียน ไม่อยากทำกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้น้อย ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ และเกิด

ปัญหาทางด้านพฤติกรรม กลายเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเอง และต่อกลุ่มเพื่อน ปรับตัวได้ไม่ดี ไม่สามารถเข้ากับเพื่อนหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ได้

จากสภาพปัญหาการเรียนในปัจจุบัน การพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ย่อมทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ค้นพบความรู้ ด้วยตนเองมากที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาให้ผู้เรียนที่ยังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างไม่เข้าใจ และอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม เพื่อเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น เพิ่มศักยภาพในการอ่านการเขียนคำและเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษาของบทเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง สำหรับบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้หลังแผน วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวบรวม และแยกแยะข้อมูล รวมทั้งตีความหมายจากแบบฝึกหัด/ใบงาน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ Edger Dale (1969) ประกอบด้วย 2 กระบวนการ โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) กระบวนการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning) 2) กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 26 คน ครูที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 7 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ครูที่มี

ความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 5 ชนิด ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม 2) เกมการศึกษา เกมการตอบคำถาม ด้วย Wordwall และ YouTube รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม 3) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ และ 4) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน 8 ชั่วโมง เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รวบรวมข้อมูลโดยการดำเนินการทดสอบก่อน-หลังเรียน (Pre-Post test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 ถึง 20 กรกฎาคม 2565 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติการหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ตัวอย่างข้างต้นของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย 2 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการเรียนรู้แบบตั้งรับ 2) กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกโดยมีการดำเนินกิจกรรมดังภาพ ตามลำดับ

แผนภาพที่ 2 การประชุมขอความร่วมมือ/ประชุม PLC นำเสนอ

แผนภาพที่ 3 การผลิตสื่อ/นวัตกรรม การเรียนการสอน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าการใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา มีความเหมาะสมกับรายวิชาวิทยาศาสตร์และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปใช้ได้

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ระดับคุณภาพในการทำแบบฝึกหัด/ใบงาน

ผลการประเมินระดับคุณภาพ	จำนวนนักเรียนที่ได้ (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ดีมาก	20	76.92
ดี	3	11.54
พอใช้	3	11.54

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพในการทำแบบฝึกหัด/ใบงานของนักเรียนรายบุคคลนั้น พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 26 คน สามารถทำแบบฝึกหัด/ใบงานเรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม มีระดับคุณภาพดีมาก ร้อยละ 76.92 คุณภาพดี ร้อยละ 11.54 และ คุณภาพพอใช้ ร้อยละ 11.54

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการตอบคำถามผ่านเกมการศึกษา

ผลการประเมินระดับคุณภาพ	จำนวนนักเรียนที่ผ่าน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ผ่าน	26	100
ไม่ผ่าน	-	-

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการตอบคำถามผ่านเกมการศึกษา เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ได้จัดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 26 คน สามารถเล่นเกมและตอบคำถามผ่าน คิดเป็นร้อยละ 100

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าหลังนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อม สามารถอธิบายความหมายและเล่นเกมการศึกษาได้ ตลอดจนสามารถตอบคำถามต่างๆได้ผลการสอน

นักเรียนเกิดทักษะใตบ้าง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับสิ่งที่ทำได้			
☒ การสังเกต	☐ การวัด	☐ การใช้จำนวน	☒ การจำแนกประเภท
☒ การหาความสัมพันธ์ระหว่าง	☐ สเปซกับสเปซ	☐ สเปซกับเวลา	
☒ การจัดกระทำและการสื่อความหมายข้อมูล	☐ การพยากรณ์		
☒ การลงความเห็นจากข้อมูล	☐ การตั้งสมมติฐาน	☐ การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ	
☐ การกำหนดและควบคุมตัวแปร	☐ การทดลอง	☒ การตีความหมายและลงข้อสรุป	
☐ การสร้างแบบจำลอง			

นักเรียนเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ใดบ้าง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับทักษะที่เกิด

- การสร้างสรรค์
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- การแก้ปัญหา
- การสื่อสาร
- ความร่วมมือ
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัย ความสามารถทางการเรียนหลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนครปฐม ที่พัฒนาขึ้นนี้เน้นให้นักเรียนได้มีการฝึกกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ ทำให้นักเรียนฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน

นักเรียนลำดับที่	คะแนนความสามารถทางการเรียน		ความก้าวหน้า $D = Y - X$
	ก่อน (X) 10 คะแนน	หลัง (Y) 10 คะแนน	
1	2	8	6
2	3	9	6
3	1	10	9
4	3	8	5
5	1	8	7
6	0	7	7
7	1	9	8
8	4	10	6
9	2	10	8
10	4	8	4
11	3	7	4
12	3	9	6
13	4	9	5

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนความสามารถทางการเรียน		ความก้าวหน้า $D = Y - X$
	ก่อน (X) 10 คะแนน	หลัง (Y) 10 คะแนน	
14	2	9	7
15	1	8	7
16	0	9	9
17	2	8	6
18	0	7	7
19	3	10	7
20	3	7	4
21	2	7	5
22	1	7	6
23	2	9	7
24	3	10	7
25	0	7	7
26	1	8	7
รวม	51	218	167
เฉลี่ย	1.96	8.38	6.42
ร้อยละ	19.60	83.80	64.20

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนความสามารถทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 1.96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 19.60 และคะแนนความสามารถทางการเรียนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 8.38 คิดเป็นร้อยละ 83.80 จากการทดสอบทั้งสองครั้งผลปรากฏว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น มีคะแนนเฉลี่ย 6.42 คิดเป็นร้อยละ 64.20 แสดงว่า ความสามารถทางการเรียนหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ โดยจัดการการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม สูงกว่าก่อนใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดการการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าครูและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐมในระดับดีมาก

ตารางที่ 4 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ					ค่า คะแนน เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	5 ดีมาก	4 ดี	3 ปานกลาง	2 พอใช้	1 ปรับปรุง		
1. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมมีความพร้อมและเพียงพอ	90.91	7.27	0.00	0.00	0.00	98.18	ดีมาก
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่าน-เขียน ให้เกิดประสิทธิภาพ	93.94	4.85	0.00	0.00	0.00	98.79	ดีมาก
3. นักเรียนมีความพึงพอใจในแบบฝึก	87.12	10.30	0.00	0.00	0.00	97.42	ดีมาก
4. นักเรียนมีความพึงพอใจในสื่อ/นวัตกรรม	90.91	7.27	0.00	0.00	0.00	98.18	ดีมาก
5. กิจกรรมมีความหลากหลายและเน้นกระบวนการเรียนรู้	94.70	4.24	0.00	0.00	0.00	98.94	ดีมาก
6. ระยะเวลามีความเหมาะสมในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม	93.94	4.85	0.00	0.00	0.00	98.79	ดีมาก
7. นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	87.12	10.30	0.00	0.00	0.00	97.42	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	98.25						ดีมาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 98.25 ระดับคุณภาพดีมาก

ตารางที่ 5 แสดงความพึงพอใจของครูต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ					ค่า คะแนน เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	5 ดีมาก	4 ดี	3 ปานกลาง	2 พอใช้	1 ปรับปรุง		
1. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมมีความพร้อมและเพียงพอ	85.71	11.43	0.00	0.00	0.00	97.14	ดีมาก
2. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมร่วมกัน	100	0.00	0.00	0.00	0.00	100	ดีมาก

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ					ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	5 ดีมาก	4 ดี	3 ปานกลาง	2 พอใช้	1 ปรับปรุง		
3.ครูมีความพึงพอใจในรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน	85.71	11.43	0.00	0.00	0.00	97.14	ดีมาก
4.ครูมีความพึงพอใจในสื่อ/นวัตกรรม	100	0.00	0.00	0.00	0.00	100	ดีมาก
5.กิจกรรมมีความหลากหลายและเน้นกระบวนการเรียนรู้	100	0.00	0.00	0.00	0.00	100	ดีมาก
6.ระยะเวลามีความเหมาะสมในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม	85.71	11.43	0.00	0.00	0.00	97.14	ดีมาก
7.กิจกรรมสามารถนำไปประยุกต์กับรายวิชาอื่นๆได้	100	0.00	0.00	0.00	0.00	100	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	98.77						ดีมาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 98.77 ระดับคุณภาพดีมาก

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีความเหมาะสมที่จะใช้กับผู้เรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื่องจากนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปใช้กับ เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งสอดคล้องณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และคณะ (2564) และ ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์ (2566) ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษาเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสงวาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของครู

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจรายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐมได้ โดยหลังจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด/ใบงาน ได้ระดับดีทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทดสอบผลสัมฤทธิ์ผ่านคำถามจากเกมการศึกษา ร้อยละ 100 ซึ่งสอดคล้องกับ ภริมา วินิธาสถิตย์กุล & ชนินันท์แย้ม ขวัญยืน (2565) และ ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์ (2566) ศึกษาเรื่องนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษาเรื่องคุณธรรมและ

จริยธรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสงาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. พบว่าการจัดลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอน อ่านแล้วเข้าใจง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า คะแนนความสามารถทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 1.96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 19.60 และคะแนนความสามารถทางการเรียนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 8.38 คิดเป็นร้อยละ 83.80 จากการทดสอบทั้งสองครั้งผลปรากฏว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย 6.42 คิดเป็นร้อยละ 64.20 ซึ่งสอดคล้องกับ อนุพัทธ์ วรพงศ์พัทธ์ (2565) ศึกษา เรื่อง นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาบทเรียน M-Learning ร่วมกับรูปแบบการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เรื่อง สถานที่สำคัญและแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางปลา พบว่านักเรียนมีผลการเรียนก่อนเรียนอยู่ที่ 39.67 และหลังเรียนอยู่ที่ 99.67 แสดงว่า ความสามารถทางการเรียน หลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนครปฐมสูงกว่าก่อนใช้โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมศึกษารายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ที่พัฒนาขึ้นนี้นั้นเน้นให้นักเรียนได้มีการฝึก กระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ อนุพัทธ์ วรพงศ์พัทธ์ (2565) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการบทเรียน สำเร็จรูปของชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหนองลูมุกุ จังหวัดชัยภูมิ พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียน สำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย รูปแบบ ทำให้นักเรียนฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับ อนุพัทธ์ วรพงศ์พัทธ์ (2565) ศึกษาเรื่องการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งลำหิน (พุนราชูร์อุปลัมภ์) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในระดับดีโดยนักเรียนมีความรู้สึกในด้าน บทเรียนมีความน่าสนใจและมีความรู้สึกพึงพอใจในต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า ครูและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษา รายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ในระดับดีมากซึ่งสอดคล้องกับ ภิญญา วงษ์ทอง & สมเสมอ ทักษิณ (2564) และ อนุพัทธ์ วรพงศ์พัทธ์ (2565) ศึกษาเรื่องการพัฒนาบทเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เรื่องการทำ เครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร. พบว่า การพัฒนาบทเรียนสื่อสังคมออนไลน์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของ เพศ วัย และระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจ นักเรียนจะเกิดความรู้สึกต่อหรือร่นการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

1.2 ในระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพื้นฐานความสามารถในการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบฝึกทักษะตามระดับความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเกมการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ทำการวิจัย

2.3 ควรศึกษากระบวนการและเทคนิคการสอนในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ เสี่ยงล้ำ และคณะ. (2022). การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของ พืชของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM. *วารสารครุศาสตร์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 6(12), 1-14.

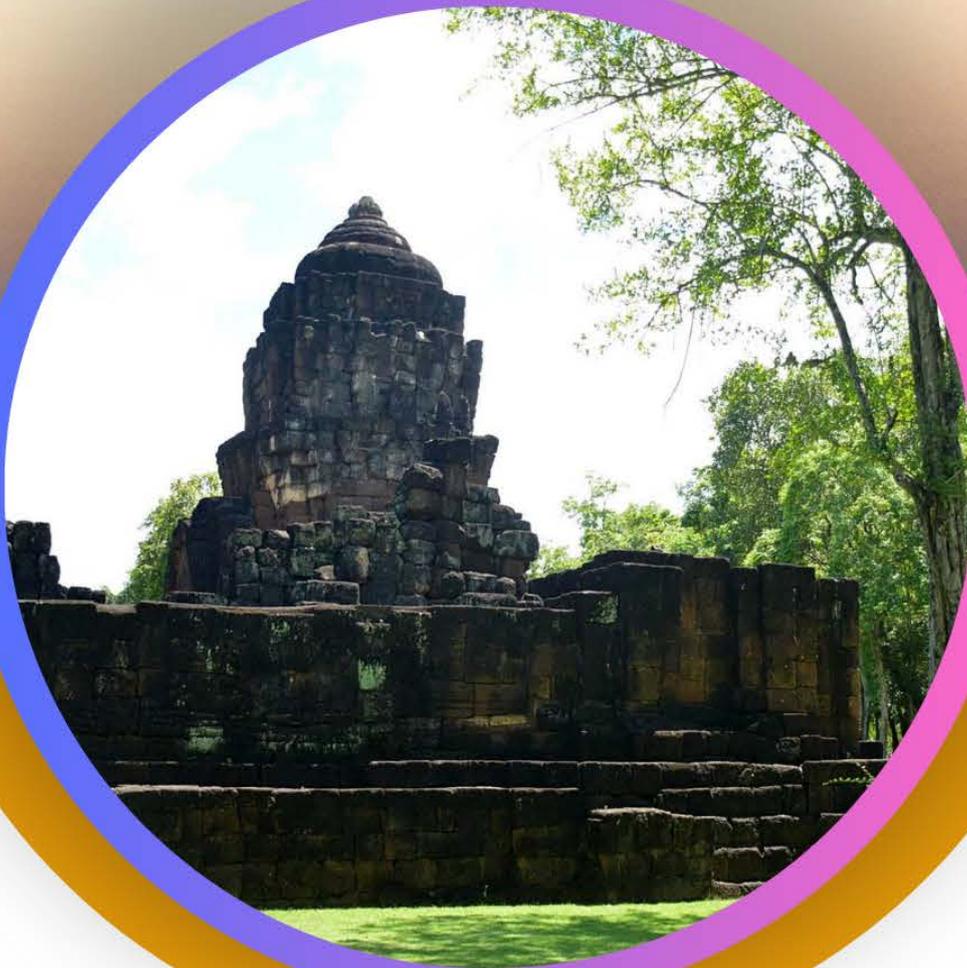
ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และคณะ. (2565). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E -Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจินต๊ะแก่งคอย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 14(2), 28-42

ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2565). การบริหารงานวิชาการบทเรียนสำเร็จรูปของชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหนองลูมพุก จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารครุทรรศน์ (Journal of UBRU Educational Review (Online))*, 2(3), 41-52.

ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2565). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งลำหิน (พุนราชภูร์อุปถัมภ์) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 15(2), 49-63.

- ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2565). การพัฒนาบทเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เรื่องการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญ เกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาในอนาคต*, 1(1), 1-16.
- ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2565). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาบทเรียน M-Learning ร่วมกับรูปแบบการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เรื่อง สถานที่สำคัญและแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางปลา. *วารสารชัยภูมิปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ*, 5(3), 28-40.
- ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2566). นวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษาเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสงาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 3(1), 70-77.
- ปรเมศวร์ บุญยีน และคณะ. (2022). การวิจัยและพัฒนาบทเรียนออนไลน์สาระภูมิศาสตร์ผ่านระบบจัดการการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารวิทยาลัยราชสุดา*, 18(1), 37-59.
- ภริมา วิธาสถิตกุล & ชนินันท์ แยมขวัญยีน. (2565). การเรียนรู้เชิงรุก: แนวทางการเรียนการสอนที่เป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(3), 921-933.
- ภิญโญ วงษ์ทอง & สมเสมอ ทักซิณ. (2564). การศึกษาความพร้อมพฤติกรรมการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒองครักษ์ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19. *ชัยภูมิเวชสาร*, 12(2), 166-180.
- เสาวรี ภาบาลชื่น. (2022). การสอนนาฏศิลป์ในยุคศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย มหาสารคาม*, 16(2), 7-19.

วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์
บ้านห้วยสะพาน 368 หมู่ 12 ตำบลหนองโรง อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 71140
- <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Kanchana-editor/index>
- 08-2936-9166
- kanchanaJournal@gmail.com